

Nota van toelichting

Nummer.: 20TI055

Kerkrade, 9 december 2020

Behorend bij ontwerpbesluit nummer 20Rb061

Onderwerp

Windenergie in Kerkrade.

Beslispunten

- 1) Windenergie in Kerkrade onder voorwaarden toestaan, waarbij in elk geval voldoende draagvlak bij de betrokken ondernemers en burgers wordt gewaarborgd, aangezien de realisatie van windenergie noodzakelijk is om de PALET-doelstellingen, de doelstellingen uit aanstaande RES-opgave en de energietransitie-opgave te realiseren;
- 2) Instemmen met de voorliggende concept Windvisie en deze als kader gebruiken voor (toekomstige) initiatieven voor windenergie in Kerkrade;
- 3) Kennisnemen van het initiatief windenergie van bedrijf E-MAX op bedrijventerrein Dentgenbach en E-MAX het project verder laten uitwerken conform de randvoorwaarden zoals opgenomen in de windvisie;
- 4) Kennisnemen van de resultaten uit het burgerparticipatieproces/ werksessies Windenergie Parkstad-Zuid van de initiatieffase zoals opgenomen onder punt 3.1;
- 5) Kennisnemen van de resultaten van de Quicksan technische haalbaarheid Windenergie Parkstad-Zuid zoals opgenomen onder punt 3.2;
- 6) In aanvulling op de Beleidsregel 'Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking' (RAK) nadere uitgangspunten vaststellen voor fase 2 van het project windenergie Parkstad-Zuid, zoals opgenomen onder punt 3.3.1;
- 7) Instemmen met de uitgangspunten en randvoorwaarden voor verdere samenwerking tussen de betrokken gemeente voor fase 2, zoals opgenomen onder punt 3.3.2;
- 8) Instemmen met de procesaanpak voor de marktconsultatie (fase 2), zoals opgenomen onder punt 3.4;
- 9) Instemmen met het benodigde budget voor procesmiddelen, de voorgestelde verdeling daarvan over de 3 gemeenten en de daartoe benodigde middelen (€ 45.260) te reserveren.

Inleiding

Om de negatieve effecten van klimaatverandering te beperken en de uitstoot van broeikasgassen (o.a. CO₂) tegen te gaan is een ingrijpende verandering van onze energievoorziening door middel van een energietransitie naar duurzame hernieuwbare energie noodzakelijk. In het kader van deze energietransitie wil de nationale overheid in 2030 49% minder CO₂ uitstoten ten opzichte van 1990. In 2050 moet dat 95% minder zijn. Dit is vastgelegd in het Nationale Klimaatakkoord en moet per regio vertaald worden in Regionale Energie Strategieën (RES). Binnen het landelijk kader van het Klimaatakkoord heeft Parkstad Limburg de ambitie om als regio in 2040 energieneutraal te zijn. Dat willen de samenwerkende gemeenten bereiken door het energieverbruik met een derde te verminderen en de resterende twee derde via duurzame bronnen zoveel mogelijk in de regio op te wekken. Met PALET 1.0 en 2.0 hebben de gemeenteraden in Parkstad in 2015 unaniem kaderstellend beleid vastgesteld. PALET wordt ingebed in de RES Zuid-Limburg, waarmee de regio haar bijdrage

aan nationale doelstellingen verwoordt. U bent over de stand van zaken van de RES Zuid-Limburg op 24 juni 2020 middels een Raadsinformatieavond geïnformeerd. De concept-RES is na indiening op 15 juli 2020 ter kennisgeving met u gedeeld. De vaststelling van de RES Zuid-Limburg 1.0 is voorzien in mei 2021.

In het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 zijn tot 2040 kansen voor energiebesparing en duurzame energieopwekking vertaald in uit te voeren projecten, maatregelen en acties. Uit een tussenevaluatie van het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 blijkt dat 'er moet worden bijgeschakeld' om de gezamenlijk vastgestelde energietransitie doelstellingen te halen en dat meer projecten dienen te worden geïnitieerd.

Kerkrade was de eerste gemeente in Limburg die grote windturbines plaatste in het kader van de ambitie van Kerkrade om duurzame energie op te wekken. In 2016 zijn deze twee windturbines verkocht en afgebroken omdat door het aflopen van de subsidie geen rendabele exploitatie van de windturbines meer mogelijk was. **Inmiddels is de situatie en omgeving echter drastisch veranderd en blijkt, in verband met het achterlopen op de doelstellingen uit PALET, dat bijschakeling noodzakelijk is, waardoor een heroverweging met betrekking tot windenergie in Kerkrade aan de orde is.** Hoewel Kerkrade zeer goede resultaten boekt op het gebied van zonne-energie (op daken en met zonneakkers) is de hoeveelheid energie die hierdoor duurzaam opgewekt kan worden beperkt. De hoeveelheid duurzame energie van de zonneakker Locht (12 hectare, 36.000 zonnepanelen met een maximum capaciteit van 10 MW) is ondanks zijn omvang slechts gelijk aan de opbrengst van 2 moderne windturbines. De techniek Mijwater is veelbelovend maar komt helaas tot nu toe in Kerkrade nog niet goed tot ontwikkeling.

Inzetten op windenergie is dan ook noodzakelijk om de doelstellingen te kunnen behalen. De beleidsambitie uit de concept-RES is om binnen de 7 Parkstadgemeenten te komen tot circa 17 windturbines met een totaal opgesteld vermogen van 55 MW (energetische opbrengst van ca. 465 TeraJoule). De concept RES voor Kerkrade gaat op basis van een eerste analyse uit van een technische mogelijkheid van 3 - 7 windturbines in Kerkrade. Daarnaast hebben we voor windenergie ook te maken met ambities en vragen van andere gemeenten (Heerlen en Simpelveld) en ondernemingen (zoals b.v. E-MAX) op het gebied van duurzame energie waar we als gemeente beleid voor nodig hebben. De realisatie van windenergie is echter een moeizaam proces, zeker in een verstedelijkte gemeente als Kerkrade. Er is maar weinig ruimte voor windturbines. Er moet voldaan worden aan een groot aantal (wettelijke) regels om ervoor te zorgen dat nadelige milieuaspecten en visuele hinder zoveel mogelijk beperkt worden. Daarnaast moet een project kunnen rekenen op draagvlak uit de omgeving. Zowel vanuit het klimaatakkoord alsook voor de gemeente is het een uitgangspunt dat de omgeving (financieel) kan participeren in het project. De omgeving moet kunnen profiteren van de voordelen en niet alleen de lasten dragen.

Bovenstaande heeft er toe geleid dat de gemeente Kerkrade een conceptwindvisie (bijlage 1) heeft opgesteld die gebruikt kan worden als toetsingskader voor initiatieven op het gebied van windenergie binnen Kerkrade. Dit kader waarborgt dat een project kan voldoen aan alle wettelijke eisen en er stevige inspanningen geleverd zijn om de omgeving bij het voornemen te betrekken en draagvlak voor de ontwikkeling te krijgen. Nadat door de initiatiefnemer is aangetoond dat aan alle voorwaarden van de windvisie is voldaan, volgt de wettelijke procedure met onder andere de ruimtelijke procedure die altijd noodzakelijk is bij dit soort initiatieven. De windvisie wijst op voorhand geen gebieden aan waar windturbines gerealiseerd kunnen worden maar omvat een stevig pakket aan randvoorwaarden waaraan een initiatiefnemer door onderzoek moet aantonen of zijn beoogde locatie/project kan voldoen. De windvisie kan concreet worden toegepast op twee actuele

initiatieven voor windenergie in Kerkrade die in deze nota zijn opgenomen: het initiatief van het bedrijf E-MAX en het project windenergie Parkstad-Zuid.

In het initiatief windenergie Parkstad-Zuid hebben de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld de overtuiging uitgesproken dat windenergie noodzakelijk is om de PALET- en RES-doelstellingen voor Parkstad te kunnen realiseren en dat zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om aan de energiedoelstellingen voor Parkstad en de energietransitie opgave in Heerlen, Simpelveld en Kerkrade concreet een bijdrage te leveren. Met dit initiatief hebben de gemeenten en de Stadsregio gezamenlijk de verantwoordelijkheid genomen om met belanghebbenden proactief aan de slag te gaan om te onderzoeken of windenergie in Parkstad-Zuid haalbaar en realiseerbaar is. De gemeenten wensen daarbij de regie in handen te houden onder meer vanwege de mogelijke impact van windenergie in ruimtelijke, landschappelijke en maatschappelijke zin.

In het initiatief is de bestuurlijke ambitie geformuleerd om de realisatie van 4 tot 8 windturbines te verkennen (in de concept-RES zijn 4 windturbines in Parkstad-Zuid verwerkt). De bandbreedte van de mogelijke bijdrage van windenergie Parkstad-Zuid aan de beleidsambitie uit de RES bedraagt 22% bij 4 windturbines en 44 % bij 8 windturbines.

Het initiatief maakt concreet onderdeel uit van PALET en is projectmatig en gefaseerd aangepakt. De eerste fase is de initiatieffase die nu wordt afgerond. Informatie over het initiatief en de procesaanpak is aan de Raden verstrekt via de gezamenlijke raadsinformatiebrieven d.d. 9 juli 2019, 29 oktober 2019, 29 november 2019 en 17 juni 2020. In laatstgenoemde Raadsinformatiebrief (bijlage 2) is voorliggend raadsvoorstel, dat voor dit initiatief identiek aan de drie raden wordt aangeboden, aangekondigd en bent u geïnformeerd over de besluitvorming door de Raden voor de afronding van de initiatieffase.

Doelstelling

Windenergie in Kerkrade mogelijk maken binnen de voorwaarden van de concept windvisie als toetsingskader voor toekomstige initiatieven en voor de nu voorliggende initiatieven van E-MAX en Parkstad-Zuid. **Met vaststelling van de concept windvisie wordt geen besluit genomen tot de daadwerkelijke realisatie van windturbines maar worden voorwaarden vastgesteld voor het uitwerken van initiatieven voor windturbines in Kerkrade waaraan voldaan moet worden voordat deze de fase van vergunningverlening in kunnen gaan.** Met de vaststelling van de windvisie en toestemming met de verdere uitwerking van de voorliggende initiatieven E-MAX en Parkstad-Zuid kan worden bijgedragen aan het opwekken van een substantiële hoeveelheid duurzame energie in Kerkrade teneinde te voldoen aan de doelstellingen van het klimaatakkoord.

Specifiek voor het initiatief Windenergie Parkstad-Zuid hebben de gemeenten en stadsregio Parkstad zich primair met de initiatieffase ten doel gesteld om samen met omwonenden en andere belanghebbenden in het gebied Parkstad-Zuid:

- te verkennen welke technische en ruimtelijke mogelijkheden er zijn voor het opwekken van windenergie
- te onderzoeken wat voor de omgeving belangrijke uitgangspunten en randvoorwaarden zijn voor de wijze waarop zij maximaal zouden kunnen profiteren van windenergie.

Dit met als gezamenlijk doel één of meerdere zoekgebieden in Parkstad-Zuid aan te wijzen en uiteindelijk te komen tot realisatie van breed gedragen en haalbare windenergieprojecten in dit gebied.

Argumenten

1. Windvisie Kerkrade

De concept windvisie beschrijft waarom windenergie in Kerkrade noodzakelijk is en welke wettelijke beleidskaders hiervoor gelden. Er worden op voorhand geen locaties aangewezen of eisen gesteld aan de afmetingen van turbines. Er gelden wettelijke eisen t.a.v. geluid, slagschaduw, externe veiligheid, ecologie, cultuurhistorie, archeologie, straalpaden, vliegroutes, landschappelijke ontwerp en planschadevergoeding. Om te komen tot voldoende maatschappelijke acceptatie moet een communicatie- en (financieel) participatieplan worden gemaakt. Dit is afhankelijk van het initiatief en betreft dus maatwerk voor elk initiatief vanwege het verschil in ontwikkeling van een windturbine door een bedrijf, een ontwikkelaar of door een energie-coöperatie. Afspraken worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente. De randvoorwaarden voor participatie en communicatie zijn nader uitgewerkt in de windvisie en voldoen aan de nieuwe Omgevingswet, die in 2022 in werking zal treden. Naast de windvisie geldt ook nog steeds het door de raad op 27 maart 2019 vastgestelde Regionaal afwegingskader grootschalige energieopwekking (RAK) waarin eveneens het betrekken en het mee laten profiteren van de omgeving is geregeld.

Door het vaststellen van de Windvisie Kerkrade kunnen initiatieven m.b.t. windenergie in goede banen geleid worden. De conceptwindvisie is als bijlage 1 toegevoegd.

2. Initiatief E-MAX

Het bedrijf E-MAX op bedrijventerrein Dentgenbach, Minervastraat 1, Kerkrade wil een windturbine realiseren op haar bedrijfsterrein. E-MAX is een verwerker van aluminium en heeft vier vestigingen: drie in België en één in Nederland te Kerkrade. In Kerkrade vindt recycling plaats waarbij uit oud aluminium nieuwe aluminium billets worden gefabriceerd. In België heeft E-MAX al op één van haar locaties windenergie gerealiseerd. Het bedrijf wil de opgewekte elektriciteit zelf gebruiken en kan hiermee de energievoorziening van E-MAX verder te verduurzamen.

Op termijn gaat E-MAX in kader van energietransitie en verlaging van CO₂ uitstoot haar bedrijfsprocessen deels elektrificeren (als vervanger voor gas) waardoor alle opgewekte stroom direct door het bedrijf kan worden gebruikt.

E-MAX heeft het merendeel van de onderzoeken uitgevoerd zoals die vereist worden en zijn opgenomen in de concept windvisie. De plaatsing van deze turbine kan voldoen aan alle wettelijke randvoorwaarden. Nu is het moment aangebroken om het initiatief bekend te maken in de directe omgeving (burgers en bedrijven). Onderzocht moet worden hoe de omgeving meegenomen kan worden in de ontwikkeling van dit project en hoe voordelen kunnen 'landen'. Hiervoor dient, conform de met deze nota vast te stellen concept windvisie, een communicatie- en participatieplan te worden opgesteld en te worden voorgelegd aan de gemeente. Indien dit proces goed is uitgevoerd kunnen de benodigde vergunningen/ontheffingen worden aangevraagd. In dit geval zal de vergunningverlening plaatsvinden door de provincie en zal vooraf een verklaring van geen bedenking nodig zijn van de raad. Afspraken over het te volgen proces worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

3. Project windenergie Parkstad-Zuid.

Voor het project windenergie Parkstad-Zuid volgt een overzicht van de resultaten uit de initiatieffase alvorens wordt ingegaan op de vervolgfase.

3.1 Resultaten burgerparticipatieproces/werksessies initiatieffase

De initiatieffase is gestart met een startbijeenkomst op 25 november 2019. Ruim 200 belangstellenden en belanghebbenden zijn geïnformeerd over nut, noodzaak en doel van het initiatief. Met de Raadsinformatiebrief van juni 2020 bent u op de hoogte gesteld van de uitkomsten van het

burgerparticipatieproces en de werksessies. Hieronder vindt u de samenvatting van de uitkomsten. Voor uitgebreide informatie zie de Raadsinformatiebrief juni 2020 (bijlage 2).

Samengevat zijn de conclusies uit de werksessies per onderwerp als volgt:

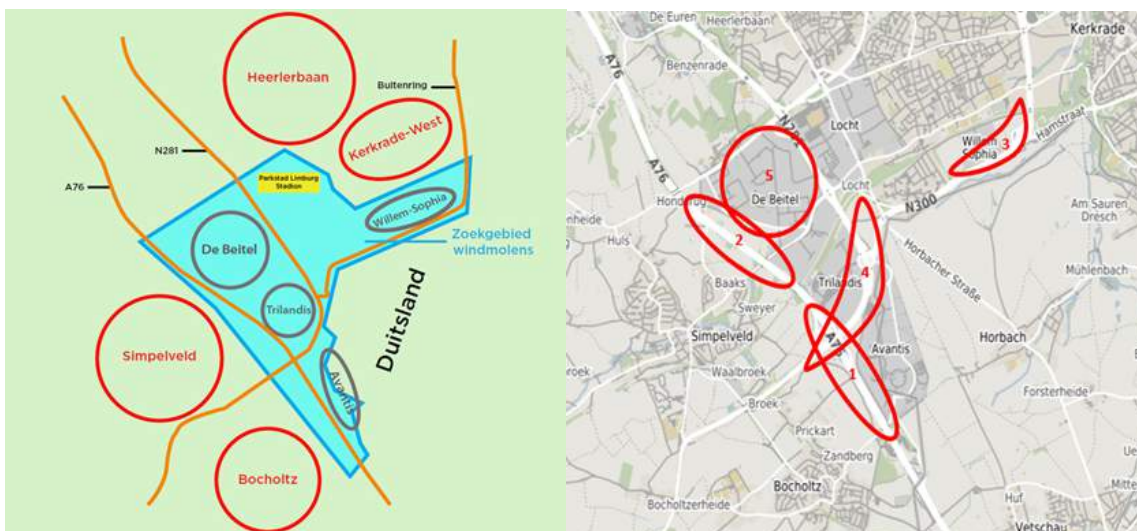
Voordeel, omgevingseffecten en proces:

- De noodzaak om over te schakelen naar lokaal ingerichte opwek van duurzame energie door o.a. windenergie wordt breed gedragen. Hiermee ontstaan er positieve milieu-, klimaat- en gezondheidseffecten;
- Naast technische haalbaarheid is ook aandacht voor landschaps- en omgevingseffecten van groot belang;
- Bij het inzetten van windenergie wordt het van belang gevonden dat er al in de planfase sprake is van betrokkenheid en participatie van inwoners;
- Om de maatschappelijke haalbaarheid en acceptatie te bereiken is ook eenduidige, heldere en betrouwbare informatievoorziening nodig;
- Het wordt belangrijk gevonden dat lasten en lusten van windenergie eerlijk gedeeld worden. Wie meer last heeft profiteert meer en ook mensen met een kleine beurs moeten mee kunnen doen.

Zoekgebieden:

- Potentiële locaties voor windturbines zijn vooral wenselijk op of nabij bedrijventerreinen en langs auto(snel)wegen, omdat zij goed aansluiten bij deze ruimtelijke structuren;
- Langs auto(snel)wegen grotere mogelijkheden of kansen van een lijnopstelling van windturbines;
- Aansluiting bij Duitse windturbines is wenselijk;
- Vanwege omgevingsfactoren als slagschaduw en geluid niet bij woonkernen of in natuurgebieden;
- Geografische deling van de lasten is van belang.

In figuur 1 is de uitgangssituatie van het gebied Parkstad-Zuid op het moment van de startbijeenkomst d.d. 25 november 2019 weergegeven. Figuur 2 bevat het resultaat uit de werksessies. Opgenomen zijn de zoekgebieden die door belanghebbenden in het gebied Parkstad-Zuid zijn aangewezen.

Figuur 1 Grafische weergave van de uitgangssituatie van het gebied Parkstad-Zuid

Figuur 2 Zoekgebieden n.a.v. conclusies uit de werksessies

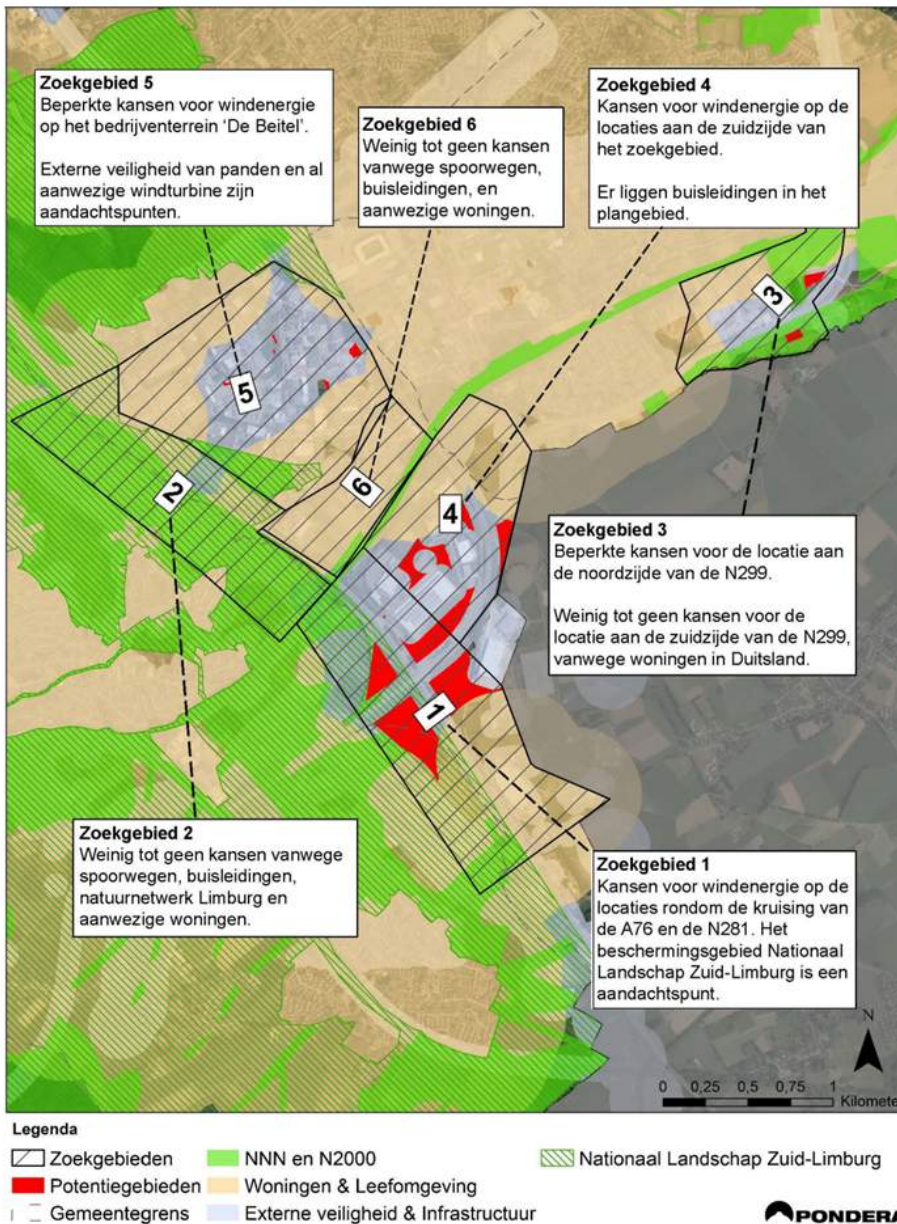
3.2 Resultaten Quickscan technische haalbaarheid initiatieffase

De “Quickscan technische haalbaarheid” is uitgevoerd door adviesbureau Pondera. Pondera is gevraagd om voor de in de werksessies aangewezen zoekgebieden een quickscan uit te voeren naar de technische haalbaarheid.

Vanuit deze vraag zijn de belangrijkste belemmeringen voor de realisatie van windenergie bepaald en geanalyseerd met behulp van een Geografisch Informatiesysteem. Onderzocht zijn belemmeringen voor geluid, slagschaduw, natuur, externe veiligheid en infrastructuur.

Op onderstaand overzichtskaartje zijn de conclusies uit de quickscan samengevat weergegeven. Het kaartje laat het eerste inzicht zien in de technische haalbaarheid voor potentiegebieden uitgaande van een 400 meter indicatieve zone rond gevoelige objecten. Voor het volledige rapport zie bijlage 3.

Technische quickscan windenergie Parkstad-Zuid: Eerste inzicht in potentiegebieden voor windenergie, gezien vanuit technische haalbaarheid uitgaande van een 400m indicatieve zone rond gevoelige objecten.

Hoofdconclusies uit de quickscan:

- In zoekgebied 2 en 6 weinig tot geen kansen;
- In zoekgebieden 3 en 5 beperkt kansen;
- In zoekgebied 1 en 4 kansen.

De gemeenten en de Stadsregio Parkstad hebben over Windenergie in Parkstad-Zuid overleg met de provincie Limburg. In zoekgebied 1 zijn twee potentiegebieden aangemerkt die feitelijk zijn gelegen in het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Dit Beschermingsgebied is op grond van provinciaal beleid op dit moment uitgesloten voor windenergie. In overleg met de provincie Limburg wordt gezien of eventuele realisatie van windenergie in deze twee potentiegebieden opportuun is en welke wijziging van bestaande beleidskaders dit vraagt.

3.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden fase 2

De initiatieffase heeft ook geresulteerd in uitgangspunten en randvoorwaarden voor de realisatie van windenergie, de marktconsultatie en de verdere samenwerking tussen de drie gemeenten.

3.3.1 Realisatie windenergie en marktconsultatie

Basis voor de realisatie van windenergie vormen de resultaten uit de “Quickscan technische haalbaarheid” en de door uw Raad reeds in maart 2019 vastgestelde beleidsregel “Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking (RAK)”.

In aanvulling op de voorwaarden uit het RAK gelden ten aanzien van het aspect “financiële participatie” de volgende nadere uitgangspunten:

- De initiatiefnemer dient een deel van de opbrengsten (in euro's en Kilowattuur) te laten terugvloeien naar de gemeenschap, waartoe initiatiefnemer een profijtplan opstelt. Hierbij is het streven, conform het Klimaatakkoord, 50% lokaal eigendom;
- De projecten worden bij voorkeur deels of geheel coöperatief ontwikkeld;
- De initiatiefnemer toont de uitvoerbaarheid van het plan aan tenminste op de aspecten: netaansluiting, financieel en grondovereenkomsten.

De resultaten uit de “Quickscan technische haalbaarheid”, het RAK en de nadere uitgangspunten daarop gelden tevens als basis voor de marktconsultatie in fase 2 en zullen onderdeel uitmaken van een gezamenlijk met de gemeente Heerlen en Simpelveld op te stellen uitvraagdocument.

Voor een volledige en uitgebreide beschrijving van de nadere uitgangspunten wordt verwezen naar bijlage 4.

3.3.2 Verdere samenwerking gemeenten

Voor de verdere samenwerking tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld gelden de volgende uitgangspunten:

- De gemeenten zien de realisatie van windenergie als noodzaak om de PALET- en RES doelstellingen te halen;
- Een plan voor een windturbine moet voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd onder punt 3.3.1;
- Plannen voor een windturbine gaan alleen door naar de fase van vergunningverlening nadat alle drie de gemeenteraden hebben ingestemd;
- De opbrengst (TJ, duurzame elektriciteit) wordt evenredig verdeeld (in drie gelijke delen) over de drie gemeenten ongeacht in welke gemeente de windturbine fysiek worden neergezet;
- Er vindt een evenredige verdeling van lusten en lasten plaats waarbij o.a. het invloedgebied van de windturbine een criterium is in die verdeling;
- De gemeenten dragen in fase 2 evenredig (in drie gelijke delen) bij aan het proces in capaciteit en budget.

3.4 Processtappen fase 2: marktconsultatie

Op basis van de resultaten uit de initiatieffase en de uitgangspunten en randvoorwaarden wordt in fase 2 een marktconsultatie uitgevoerd. Het volgende proces wordt voorgesteld:

- Er wordt een open uitvraag in de markt gezet met als doel initiatiefnemers te laten komen tot haalbare en uitvoerbare plannen voor windenergie waarbij de potentiegebieden uit de “Quickscan technische haalbaarheid” richtinggevend zijn. Aanvullend moeten partijen onderbouwd motiveren waarom men niet met een initiatief komt in één van de andere potentiegebieden. Op deze manier krijgen we haalbare en uitvoerbare plannen voor windpark(en) en daarnaast argumenten vanuit de markt waarom windenergie in andere potentiegebieden niet haalbaar en uitvoerbaar is;

Schematisch ziet het proces voor de marktconsultatie in fase 2 als volgt uit:

Kanttakeningen

- Indien windenergie niet als mogelijkheid wordt gezien voor de opwek van duurzame energie blijft Kerkrade ver achter bij de realisatie van duurzame energie en voldoet Kerkrade niet aan de doelstelling van het klimaatakkoord. Hierbij bestaat het risico dat realisatieverplichtingen worden opgelegd.
- Het uiteindelijk realiseren van windturbines is een moeizaam proces dat jaren kan duren. Ondanks alle inspanningen zijn er altijd factoren die ervoor kunnen zorgen dat de realisatie uiteindelijk niet mogelijk blijkt te zijn. Opgelegde verplichtingen van het Rijk zullen in deze situatie dan niet aan de orde zijn.

Financiën

Voor de voorliggende windvisie en het initiatief E-MAX zijn geen aanvullende financiële middelen noodzakelijk. Voor het initiatief windenergie Parkstad-Zuid is voor de uitvoering van fase 2 een kostenraming opgesteld waarin de proceskosten voor totstandkoming van inhoud, procesbegeleiding en communicatie zijn opgenomen. De kostenraming is opgenomen in bijlage 5.

De totale kosten bedragen € 135.780, ex Btw. De kosten zullen gelijkelijk verdeeld worden (elke gemeente 1/3) over de drie samenwerkende gemeenten. Het aandeel van de gemeente Kerkrade bij een verdeling over 3 partijen bedraagt € 45.260.

De gevraagde middelen kunnen via de reserve reeds bestemde nog te besteden middelen uit het budget Duurzaamheid 2020 rekeningnummer 9740093.4439 worden gelabeld.

De Provincie wordt verzocht in de proceskosten bij te dragen. Mocht hierover positief besloten worden door de Provincie dan kan een gelijke verdeling over 4 partijen (elk 1/4) worden afgesproken.

Communicatie

De Windvisie wordt met (toekomstige) initiatiefnemers gedeeld zodat de uitgangspunten worden meegenomen in de ontwikkeling van de initiatieven. Met het bedrijf E-MAX wordt verder gesproken over de ontwikkeling van dit initiatief waarna specifieke communicatie met de omgeving vanuit het project wordt opgestart.

Met betrekking tot het project Wind Parkstad-Zuid zullen de raden over fase 2 onder meer met Raadsinformatiebrieven geïnformeerd worden en mogelijk in aanvulling hierop nog met een Raadsinfobijeenkomst. Voor het extern participatieproces voor fase 2 met belanghebbenden gelden de voorwaarden op dit punt uit het RAK. Deze gelden als basis. Hoofdpijn is dat de initiatiefnemer voor de planvorming en realisatie van windenergie in de komende fase dient in te zetten op actief omgevingsmanagement met als doel om bewoners en overige belanghebbenden maximaal te betrekken bij de planvorming. Daarbij geldt nadrukkelijk het uitgangspunt met betrekking tot het regionaal/ lokaal profijtbeginnsel. Voor het participatieproces dient de initiatiefnemer een participatieplan op te stellen.

Uitvoering

Na vaststelling van de Windvisie wordt deze als afwegingskader gebruikt bij initiatieven voor windenergie binnen Kerkrade, specifiek om te beginnen bij de twee initiatieven van deze nota (E-MAX en Parkstad-Zuid).

Voor windenergie Parkstad-Zuid geldt dat de besluiten in de drie gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden voorgelegd. Na besluitvorming in de raden over de afronding van de initiatief fase kan gestart worden met de voorbereiding van de marktconsultatie. Verwacht wordt dat in Q1 2021 marktpartijen aan de slag zullen gaan met plannen die vervolgens in Q2 2021 beoordeeld kunnen worden. Het is de bedoeling dat de drie Colleges na de zomer de resultaten uit de marktconsultatie aan de Raden presenteren. De Raden nemen op basis daarvan een go / no go besluit over de vervolgfase die gericht is op daadwerkelijke realisatie van windenergie in het gebied Parkstad-Zuid. Een meer gedetailleerde werkplanning wordt door het projectteam uitgewerkt waarna u daar over gezamenlijk geïnformeerd zult worden.

719154
11-06-2020

Windvisie Kerkrade

Gemeente Kerkrade

Concept

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
Telefoon: +31 (0)88 PONDERA

Documenttitel	Windvisie Kerkrade
Soort document	Concept
Datum	11-06-2020
Projectnummer	719154
Opdrachtgever	Gemeente Kerkrade
Auteur	Joost Starmans, Pondera Consult
Vrijgave	Paul Janssen, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en context	1
1.2	Nut en noodzaak van windenergie	1
1.3	Leeswijzer	3
2	Beleid	4
2.1	Nationaal beleid	4
2.2	Provinciaal beleid	4
2.3	Gemeentelijk beleid	6
2.4	Conclusie	7
3	Randvoorwaarden windenergie	8
3.1	Afmetingen	8
3.2	Ruimtelijke kaders	9
3.3	Landschappelijk ontwerp	13
3.4	Planschadevergoeding	13
3.5	Samenwerkingsovereenkomst	13
4	Maatschappelijke acceptatie	14
4.1	Procesparticipatie	14
4.2	Financiële participatie	15
4.3	Communicatie	15
5	Samenvatting	17

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en context

Nederland bevindt zich midden in de energietransitie, waarbij wordt overgegaan naar een energiesysteem bestaande uit een energiemix van verschillende duurzame bronnen. Dit met als doel om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en op deze wijze de negatieve effecten van klimaatverandering tegen te gaan. De energietransitie heeft niet alleen consequenties op nationaal niveau, ook op lokaal niveau gaat er de komende periode veel veranderen. Om dit te accentueren heeft de gemeente Kerkrade zich samen met een aantal andere gemeenten in het regioverband 'Parkstad Limburg' ten doel gesteld om in 2040 energieneutraal te zijn. Alhoewel hiervoor aanvankelijk vooral werd gerekend op inzet van energiebesparingstechnieken, zonne-energie en mijnwater, is inmiddels duidelijk geworden dat enkel met deze technieken de duurzaamheidsambities onmogelijk zullen worden gehaald. De gemeente verkent daarom ook de mogelijkheden voor andere vormen van duurzame energie, waaronder de toepassing van grootschalige windenergie. Om de doelstellingen uit het Klimaatakkoord, de RES (Regionale Energie Strategie) en PALET (Parkstad Limburg Energietransitie) te kunnen halen is de inzet van windenergie ook in Kerkrade onvermijdelijk.

In deze Windvisie onderbouwt de gemeente Kerkrade haar keuze om naast energiebesparing, en andere duurzame energiebronnen ook in te willen zetten op windenergie. Er worden met nadruk geen zoekgebieden op voorhand aangewezen waar windturbines geplaatst mogen worden. Wel worden alle relevante aspecten toegelicht die een rol spelen bij de realisatie van windenergie in Kerkrade. Bovendien worden eisen en voorwaarden gepresenteerd, waaraan ontwikkelingen dienen te voldoen. Hiermee streeft de gemeente naar projecten met een zo hoog mogelijk draagvlak, waarbij nadelige milieueffecten en visuele hinder zo veel als mogelijk worden beperkt en de omgeving de mogelijkheid krijgt om (financieel) te participeren. De gemeente ziet voor zichzelf als rol weggelegd om als bevoegd gezag te reageren op initiatieven vanuit de omgeving. Hierbij ligt de focus om concrete initiatieven te beoordelen, en waar mogelijk te faciliteren in de realisatie.

Als eerste stap zal een concept Windvisie worden voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders en aan de gemeenteraad. Vervolgens zal in samenspraak met de gemeenteraad een definitieve versie worden vastgesteld. Uiteindelijk doel van de Windvisie is het tot stand brengen van een transparant en duidelijk kader, waarin initiatieven getoetst kunnen worden, om te komen tot maatschappelijk gedragen windenergieprojecten die bijdragen aan de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2040. Het document zal tevens onderdeel uitmaken van de nieuw op te stellen gemeentelijke Omgevingswetdocumenten (visie, programma en plan) en de RES.

1.2 Nut en noodzaak van windenergie

1.2.1 Algemeen

De uitstoot van broeikasgassen die onder meer vrijkomen bij de productie van energie uit fossiele brandstoffen, leidt tot klimaatverandering. De gevolgen hiervan hebben een belangrijke negatieve invloed op een tal van aspecten, waaronder de openbare veiligheid, flora en fauna, volksgezondheid en de economie. Inmiddels wordt internationaal, Europees, nationaal en lokaal

ingezet op het beperken van de uitstoot van broeikasgassen. Dit met als doel om de concentraties van deze gassen in de atmosfeer te stabiliseren en daarmee gevaarlijke antropogene verstoring van het klimaatsysteem te voorkomen.

Bij de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen, waaronder windenergie, komen geen emissies naar de lucht vrij, wat leidt tot het beperken van het risico op klimaatverandering. De opgewekte elektriciteit vermijdt verder opwekking van elektriciteit uit reguliere, fossiele energiebronnen waarbij luchtverontreinigende emissies vrijkomen. Deze emissies zijn schadelijk voor de volksgezondheid en de realisatie van windenergie levert dan ook een bijdrage aan het voorkomen en beperken van schade aan de volksgezondheid. De inzet van windturbines versterkt bovendien de lokale energiezekerheid en vermindert afhankelijkheid van energieproducenten uit het buitenland. Een betrouwbare energievoorziening is op zijn beurt weer in het belang van de economie en de openbare veiligheid, vanwege de vitale rol in het functioneren van allerlei (energie afhankelijke) maatschappelijke voorzieningen en instellingen.

Volgens het rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie om uitstoot van broeikasgassen in Nederland te beperken: windenergie, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte. Hoewel energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia waarschijnlijk nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Windenergie, zowel op land als op zee, kan in potentie significant bijdragen aan het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen.

Windenergie is verder interessant vanuit het oogpunt:

- dat het technisch en economisch uitvoerbaar is, en wereldwijd op grote schaal wordt toegepast;
- van een lage kostprijs per opgewekte kWh elektriciteit;
- van het multifunctionele gebruik van de ruimte: het gebied kan bijvoorbeeld tevens gebruikt blijven worden als landbouw en/of industriegebied. Daarnaast is ontwikkeling eventueel onder voorwaarden mogelijk in combinatie met andere gebruiksdoeleinden, zoals recreatie en natuur (bijvoorbeeld een klimaatbos);
- van ruimtebeslag per vierkante meter: deze techniek heeft een relatief beperkt direct ruimtegebruik per geproduceerde eenheid energie. Ter illustratie, een grote moderne windturbine met een geïnstalleerd vermogen van 4 MW levert bij 3.000 vollasturen jaarlijks circa 12 MWh (circa 43 TJ) op. Dit staat gelijk aan de opwekcapaciteit van circa 14 hectare aan zonnepanelen¹.

1.2.2 Gemeente Kerkrade

De duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente Kerkrade is om in 2040 energieneutraal te zijn. In PALET 3.0 (zie hoofdstuk 2.3.3 voor toelichting) is als tussentijdse ambitie opgenomen om eind 2020 188 TJ duurzaam op te wekken. De gemeente wilde dit aanvankelijk bereiken middels een combinatie van de volgende initiatieven:

- zonnepanelenproject Parkstad – deel Kerkrade (15,7 TJ);
- verduurzaming gemeentelijke gebouwen, sportaccommodaties en zorgcentra (2,4 TJ);

¹ Uitgaande van 3.000 panelen per hectare, 300 Wp opwekcapaciteit per paneel en een opwekpotentie van 920 kWh/kWp.

- zonnepanelen op 5% van de daken in de sectoren 'commerciële dienstverlening' en 'industrie en energie' (13,6 TJ);
- duurzame energie bij de buitenring (0,1 TJ);
- 5 hectare aan zonne-akkers (24,3 TJ);
- het mijnwaterproject (132,4 TJ).

Van deze initiatieven wordt dit jaar circa 1.5 hectare aan zonne-energie gerealiseerd bij de firma Emma Safety Footwear. Verder wordt volgend jaar circa 12 hectare zonne-akker gerealiseerd op de locatie 'Locht-Zuid'. De gemeente loopt op dit moment dus ver achter op de geformuleerde ambities zoals opgenomen in PALET 3.0. Om de duurzaamheidsdoelstellingen (zowel op korte als lange termijn) te kunnen halen, vormt de inzet van windenergie daarom een essentieel onderdeel. Uitgaande van een 4 MW windturbine en 3.000 vollasturen per jaar zijn er circa 5 windturbines nodig om het benodigde aantal TJ voor de tussentijdse duurzaamheidsdoelstelling uit PALET 3.0 op te wekken.

1.3 Leeswijzer

Na deze korte inleiding volgt in Hoofdstuk 2 een beknopt overzicht van de beleidskaders en duurzaamheidsdoelstellingen van de diverse Nederlandse overheden, waarbinnen de realisatie van windenergie past. In Hoofdstuk 3 volgen diverse eisen en voorwaarden waaraan windprojecten in Kerkrade dienen te voldoen.

2 BELEID

2.1 Nationaal beleid

2.1.1 Energieakkoord (2013)

In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord. Met het Energieakkoord is destijds als ware het startschot gegeven voor een duurzame energievoorziening. Zo is onder andere vastgelegd dat eind van 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt met een verdere stijging naar 16% in 2023. Specifiek voor wind op land is, binnen de kaders die met provincies zijn afgesproken, afgesproken om te komen tot 6.000 MW operationeel windenergievermogen aan het eind van 2020.

2.1.2 Klimaatwet (2018)

In de Klimaatwet zijn de Nederlandse klimaatdoelstellingen wettelijk vastgelegd. De Klimaatwet is op 1 september 2019 in werking getreden. In de Klimaatwet staan drie doelen:

- een vermindering van 49% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2030;
- een vermindering van 95% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2050;
- 100% broeikasgas-neutrale elektriciteit in 2050.

Elke vijf jaar komt er een klimaatplan waarin het klimaatbeleid wordt vastgesteld. Elk jaar wordt er middels een klimaatnota gereflecteerd op de voortgang van het klimaatbeleid ten opzichte van het klimaatplan. Het klimaatplan past in de systematiek van de Integrale Nationale Energie- en Klimaatplannen die voor de EU moeten worden opgesteld en het klimaatakkoord van Parijs.

2.1.3 Nationaal Klimaatakkoord (2019)

Het Klimaatakkoord kan in feite beschouwd worden als een opvolger van het Energieakkoord, maar wat zich naast de energievoorziening richt op tal van andere sectoren. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Aan de sectortafel 'electriciteit' zijn afspraken geformuleerd die ertoe moeten leiden dat in 2030 meer dan 70% van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen komt. In de hoofdlijnen staat als doel beschreven dat in 2030 via windenergie en zonne-energie op land 35 TWh wordt gerealiseerd. De omschakeling heeft impact op onze leefomgeving en daarbij steunt het kabinet de mogelijkheid voor bewoners om te kunnen participeren in lokale energieprojecten. Gemeenten en provincies hebben hierin met de aanpak van de RES een belangrijke rol. De gemeente Kerkrade valt in de energieregio Zuid-Limburg. Elke energieregio geeft invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord die zijn gemaakt aan de sectortafels voor 'Electriciteit' en 'Gebouwde omgeving'.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (2014)

De Provincie Limburg stimuleert elektriciteitsopwekking door hernieuwbare energiebronnen en onderbouwt dit in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL 2014). De doelstelling voor

de provincie is om eind 2020 14% van alle gebruikte elektriciteit duurzaam op te wekken, conform het eerder genoemde Nationaal Energieakkoord. Hierbij is een opgave geformuleerd om tegen het eind van 2020 95,5 MW aan opgesteld windvermogen te realiseren. Op dit moment is er circa 12 MW gerealiseerd en 99 MW aan nieuw windvermogen is vergund. Voor de periode na 2020 zijn er nieuwe windinitiatieven nodig om aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen. Dit wordt uitgewerkt in de RES.

De provinciale aanpak voor windturbineopstellingen met een masthoogte van boven de 25 meter bestaat uit een combinatie van een realisatiestrategie en een plaatsingsvisie, die hieronder kort worden toegelicht.

De provincie streeft naar het maximaliseren van het maatschappelijk effect van windenergie door participatie van belanghebbenden in het planproces en de realisatie van windturbines. De wijze waarop dit gebeurt is maatwerk en afhankelijk van de lokale wensen en de financiële ruimte van het windpark. De invulling van dit profijtbeginsel dient wel beschreven te worden in een profijtplan dat door de initiatiefnemers in overleg met de stakeholders zal worden opgesteld. Gemeenten nemen idealiter het voortouw om te komen tot ruimtelijke plannen die de plaatsing van windturbines mogelijk maken. Indien de Provincie via een inpassingsplanprocedure betrokken wordt bij de (project)realisatie van windturbines, wordt via overeenkomsten vooraf het invullen van een profijtplan als randvoorwaarde gesteld. De gemeenten worden gevraagd om op overeenkomstige wijze te handelen.

In de Omgevingsvisie (paragraaf 5.5.4) heeft de provincie een aantal typen gebieden aangewezen die zich het best lenen voor het plaatsen van windturbines. In de provinciale Verordening zijn verder enkele uitsluitingsgebieden aangewezen (artikel 2.10) waarbinnen de ontwikkeling van windturbines niet is toegestaan. De gemeente Kerkrade valt niet binnen een uitsluitingsgebied, en op basis hiervan zijn er eventueel mogelijkheden voor windenergie in Kerkrade. In de Verordening zijn overigens geen bindende regels opgenomen voor de plaatsing van windturbines, alleen voor de uitsluitingsgebieden. Er dient voor de plaatsing van windturbines wel rekening gehouden te worden met de kaders in de Windvisie.

2.2.2 Provinciale Omgevingsvisie

Momenteel wordt er gewerkt aan de Provinciale Omgevingsvisie (POVI), dat gezien kan worden als een update van het POL 2014. De verwachting is dat dit nieuwe document eind 2020 vastgesteld wordt. In het eerste concept (april 2020) van de POVI wordt de richting van de provincie ten aanzien van de energietransitie al wel duidelijk. De provincie Limburg wil bijdragen aan het realiseren van de afspraken en nationale ambities rondom de energietransitie. Voor windenergie op land geldt vanuit het Klimaatakkoord de opgave van 35 TWh voor 2030. De provincie stelt hierbij de voorwaarden van haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. Richting 2050 is de nationale doelstelling om een duurzame energievoorziening in 2050 te hebben. Hier wil de provincie Limburg naar vermogen aan bijdragen. De provincie komt niet met eigen aanvullende norm- of taakstellingen.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Structuurvisie en Duurzaam Kerkrade

In de Structuurvisie Kerkrade 2010-2020 is de beoogde ontwikkeling ten aanzien van duurzaamheid uitgeschreven. Kerkrade wil een stad zijn met ruimte voor duurzame en experimentele ontwikkeling. In de periode 2010-2020 wil de gemeente dit bereiken door duurzaamheid uit te werken in de stadsdeelvisie Kerkrade-West en door projecten te beheren en te ontwikkelen met oog voor (nieuwe) energie.

In het uitvoeringsprogramma 'Duurzaam Kerkrade' (2015) concretiseert de gemeente haar duurzaamheidsambities. De gemeente Kerkrade vindt duurzaamheid belangrijk en onder de noemer 'Duurzaam Kerkrade' zijn diverse projecten succesvol uitgevoerd.

2.3.2 Coalitieakkoord 2018-2022

De coalitie stelt in het coalitieakkoord dat duurzaamheid van groot belang is. Zoals is afgesproken in het kader van PALET zal de gemeente het gebruik van fossiele brandstoffen verminderen en overgaan op schone, duurzame energiebronnen. De coalitie stelt dat hieruit voorkomende projecten worden gevolgd en bij bewezen meerwaarde aan verduurzaming in behandeling zullen worden genomen.

2.3.3 Parkstad Limburg Energietransitie (PALET)

De gemeente Kerkrade werkt intensief samen met zes andere gemeenten in het regioverband 'Parkstad Limburg'. Dit samenwerkingsverband heeft enkele jaren geleden het initiatief genomen om de energietransitie in de regio aan te jagen en gestructureerd van de grond te krijgen. Als eerste belangrijke stap is een onderbouwde ambitie geformuleerd: energieneutraal zijn in 2040. Hiervoor is in 2015 beleid vastgesteld onder PALET. Hierop voortbouwend zijn in PALET 2.0 en vervolgens in PALET 3.0 de lange termijn doelstelling om in 2040 energieneutraal te zijn vertaald in een uitvoeringsprogramma voor de korte termijn. Eind 2020 zou hierdoor 8% van de totaalopgave wat betreft energiebesparing en duurzame energieopwekking binnen de gemeente moeten zijn gerealiseerd. Zoals benoemd in hoofdstuk 1.2.2 wordt deze tussentijdse doelstelling voor eind 2020 niet gehaald.

Een uitwerking van PALET 3.0 is het 'Regionaal Afwegingskader Windenergie' (RAK). In dit afwegingskader zijn randvoorwaarden geformuleerd ten aanzien van de realisatie van windenergieprojecten. Voor de ontwikkeling van windenergie in Parkstad Limburg hanteren de Parkstad-gemeenten de volgende uitgangspunten:

1. Er dient te worden voldaan aan een goede ruimtelijke ordening;
2. Er dient onderzoek te zijn gedaan naar bezonning, slagschaduw, externe veiligheid, geluid, flora en fauna en planschaderisico;
3. Er dient een landschapsinrichtingsplan te worden opgesteld;
4. Er dient een anterieure overeenkomst te worden afgesloten om het kostenverhaal te verzekeren;
5. Er dient actief te worden ingezet op omgevingsmanagement;
6. Maatschappelijke baten dienen terug te vloeien naar de gemeenschap;
7. Grondspeculatie moet worden voorkomen;
8. In het geval van concurrerende projecten geldt dat samenwerking wordt gestimuleerd;

9. Gemeenten zijn gebonden aan de uitgangspunten van gemeentelijk en regionaal beleid.

2.4 Conclusie

Realisatie van windenergie in de gemeente Kerkrade past in het beleidskader van de diverse overheden en draagt bovendien bij aan duurzaamheidsdoelstellingen, zeker gezien het tot dusver geringe succes van andere initiatieven op het gebied van duurzame energie (waaronder mijnwater) binnen de gemeente. De bevoegdheid voor het faciliteren en ruimtelijk mogelijk maken van windprojecten legt de provincie Limburg nadrukkelijk bij de gemeenten neer.

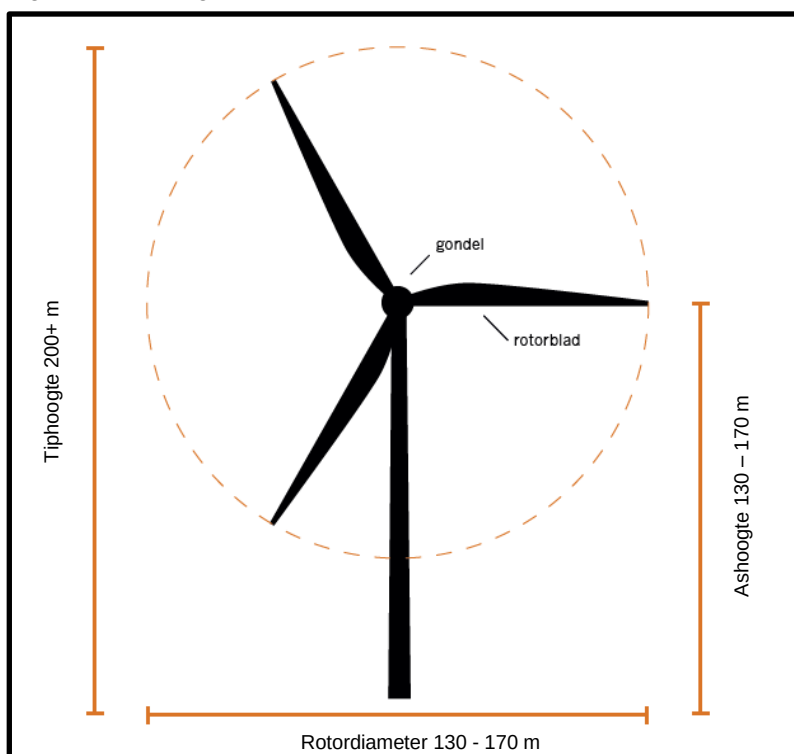
3 RANDVOORWAARDEN WINDENERGIE

In de energietransitie wordt overgeschakeld van centrale naar decentrale productie. Veel meer dan vroeger wordt energie op verschillende locaties opgewekt, dichterbij de eindgebruiker. Om een goede afweging te maken of de realisatie van windenergie mogelijk is, zijn randvoorwaarden nodig die in dit hoofdstuk worden toegelicht.

3.1 Afmetingen

Bij windturbines wordt gesproken over ashoogte, rotordiameter, tiphoogte en gondel om aan te geven hoe groot een windturbine is. In Figuur 3.1 is de betekenis van deze definities visueel weergegeven, samen met een indicatie van afmetingen die tegenwoordig gangbaar zijn.

Figuur 3.1 Afmetingen windturbines

Er worden in Nederland steeds hogere en grotere turbines geplaatst in vergelijking met voorgaande jaren. Dit komt doordat de energieopbrengst evenredig is met het kwadraat van het rotoroppervlak en de derde macht van de gemiddelde windsnelheid. Op grotere hoogte waait het nu eenmaal harder en constanter en grotere wieken kunnen meer energie uit de wind halen, waardoor de energieproductie van grotere windturbines veel hoger is.

Locaties met minder windaanbod in vergelijking met de kustgebieden, zoals in Zuid-Limburg, kunnen anno 2020 alleen financieel rendabel worden geëxploiteerd met grotere windturbines. Hierbij wordt uitgegaan van de subsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++) die voor duurzame energieprojecten gebruikt wordt. Deze regeling heeft als uitgangspunt dat

duurzame energie moet kunnen (gaan) concurreren met fossiele energie, door te sturen op een zo laag mogelijk kostprijs per kWh. Dit wordt vooral bereikt met grotere windturbines, die dus meer energieopbrengst genereren. Een bijkomend voordeel is dat er meer CO₂-winst wordt gehaald. Grote Europese windenergiefabrikanten, waaronder Enercon, Vestas en Siemens-Gamesa, leggen zich daarom steeds meer toe op de productie van grotere windturbines. Het marktaanbod van de moderne MW-windturbines met een kleinere rotor en ashoogte neemt steeds verder af. Voor de potentiële realisatie van windenergie in Kerkrade zou daarom uitgegaan moeten worden van grote moderne windturbines met een rotordiameter en ashoogte in de bandbreedte van 130 – 170 meter en een nominaal vermogen van minimaal 3 MW. Dit betreft echter geen harde eis: indien een initiatief met kleinere afmetingen en een lager nominaal vermogen financieel uitvoerbaar is, dan mag hiervan afgeweken worden.

3.2 Ruimtelijke kaders

De kansen voor windenergie in een gebied zijn afhankelijk van een aantal ruimtelijke en technische aspecten die de plaatsing, dimensies en verschijning van windturbines kunnen bepalen of beperken. Welke aspecten dat allemaal zijn in de gemeente Kerkrade en op welke wijze potentiële windenergieprojecten hiermee rekening moeten houden, komt in de volgende paragrafen aan bod.

3.2.1 Geluid

Net als alle andere mechanische installaties produceren windturbines geluid. Dit geluid wordt deels veroorzaakt door de bewegende onderdelen in de gondel, maar is voornamelijk afkomstig van de bladen die door de wind 'zoeven'. Windenergieprojecten in de gemeente Kerkrade voldoen ten alle tijden aan de wettelijke norm voor geluid. In het Activiteitenbesluit wordt voor de normstelling van geluid van windturbines getoetst aan de waarden $L_{den} = 47$ dB en $L_{night} = 41$ dB. Deze normen gelden voor geluidgevoelige objecten, waaronder woningen van derden² en gevoelige locaties zoals scholen en ziekenhuizen. De L_{den} (Engels: Level day-evening-night) is een maat om de geluidbelasting door omgevingslawaai uit te drukken. Hierbij wordt de geluidbelasting die optreedt gedurende de nacht en de avond zwaarder meegewogen dan geluid overdag. In Nederland wordt tevens getoetst aan L_{night} om de verstoring van nachtrust te voorkomen. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke normen voor geluid, staan windturbines in de praktijk doorgaans op minimaal 400 - 500 meter afstand tot geluidgevoelige objecten.

Verder verzoekt de gemeente initiatiefnemers zich in te spannen om de geluidbelasting op de omgeving zo laag mogelijk te laten zijn en windturbines bij voorkeur zo ver als mogelijk van woonkernen te plaatsen.

3.2.2 Slagschaduw

De draaiende rotoren van windturbines kunnen een bewegende schaduw op hun omgeving werpen. De maximale flikkerfrequentie, het contrast en de tijdsduur van blootstelling zijn van invloed op de mate van hinder die ondervonden kan worden. Om de negatieve effecten van slagschaduw te beperken moeten windenergieprojecten in de gemeente Kerkrade voldoen aan

² Woningen van derden zijn niet bij het initiatief van een windpark betrokken. Op deze woningen dient voor geluid, slagschaduw en veiligheid voldaan te worden aan het Activiteitenbesluit.

de wettelijke norm. Het activiteitenbesluit stelt dat windturbines voorzien moeten worden van een automatische stilstandvoorziening indien slagschaduw optreedt ter plaatse van gevoelige objecten, waaronder woningen van derden, scholen en ziekenhuizen worden verstaan, voor zover:

- de afstand tot gevoelige objecten minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt;
- en gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden.

Op basis van het Activiteitenbesluit kiest de gemeente Kerkrade ervoor die norm te stellen op maximaal 6 uur netto slagschaduw per jaar op de gevel van gevoelige objecten. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wil de gemeente aanvullend dat initiatiefnemers de slagschaduwduur op nabijgelegen objecten die wettelijk gezien niet beschermd zijn, maar wel slagschaduwhinder kunnen ondervinden (zoals kantoorpanden), inzichtelijk maakt en probeert effecten zo veel als mogelijk te beperken. Maatregelen om effecten te beperken zijn bijvoorbeeld het toepassen van periodieke stilstand of het (financieel) ondersteunen van gehinderden om de omgeving aan te passen (zoals plaatsing van zonnewering of vegetatie).

3.2.3 Externe veiligheid

Voor de ruimtelijke inpassing van een windturbine speelt veiligheid een belangrijke rol. Hoewel het risico laag is, kunnen windturbines omvallen of kunnen er onderdelen afbreken. Er dient derhalve een bepaalde afstand aangehouden te worden tot infrastructurele werken, die hieronder per thema wordt toegelicht. Voor plaatsing van windturbines in relatie tot externe veiligheid conformeert de gemeente Kerkrade zich aan het Handboek Risicozonering Windturbines (HWR) 2020, wet- en regelgeving en adviezen voor toetsing van beheerders.

(Beperkt) kwetsbare objecten

Op basis van het Activiteitenbesluit mogen zich geen kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld woningen, scholen en ziekenhuizen) binnen de plaatsgebonden risicocontour $PR10^{-6}$ bevinden en mogen zich geen beperkt kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour $PR10^{-5}$ bevinden. PR staat voor het Plaatsgebonden Risico. Dit is de kans per jaar dat iemand overlijdt als gevolg van een ongeval van een falende windturbine, als deze persoon permanent en onbeschermd op een bepaalde afstand tot de turbine aanwezig zou zijn. Een PR-norm van 10^{-5} betekent een maximale kans van 1 op 100.000 en $PR10^{-6}$ een kans van 1 op 1.000.000. Windenergieprojecten in de gemeente Kerkrade moeten voldoen aan deze wettelijke normen. De daadwerkelijke (minimaal) aan te houden afstand tot (beperkt) kwetsbare objecten kan worden vastgesteld met een kwantitatieve risicoberekening en betreft maatwerk per project. In het bijzonder dienen hierbij effecten op eventueel aanwezige (industrie)locaties en kantoorpanden met $> 1.500 \text{ m}^2$ vloeroppervlak en een relevant aantal werkplekken onderzocht en beoordeeld te worden.

Buisleidingen en hoogspanning

Ten aanzien van buisleidingen en hoogspanning is het voor de eigenaren van groot belang de veiligheid en leveringszekerheid te garanderen. Windturbines kunnen deze veiligheid en leveringszekerheid in gevaar brengen, doordat er een kans bestaat dat een falende windturbine de buisleiding of hoogspanning beschadigt. Om de minimaal aan te houden afstand te bepalen, verzoekt de gemeente Kerkrade initiatiefnemers in overleg te treden met de eigenaren van de betreffende infrastructuur. Op basis van de geldende criteria en

eisen kan vervolgens middels een trefkansberekening en risicotoevoeging bepaald worden of de effecten acceptabel zijn.

Industrie en risicobronnen

Windturbines dienen ook op voldoende afstand te staan tot industrie en risicobronnen, waaronder opslagtanks met explosieve stoffen. Ook hier geldt dat middels een trefkansberekening en risicotoevoeging bepaald kan worden of de effecten acceptabel zijn. Voor definities en normen voor dit onderdeel sluit de gemeente Kerkrade aan bij het HRW 2020. Indien normen afwezig zijn, wordt aangesloten bij het criterium dat een risicotoevoeging van <10% van het intrinsieke risico als verwaarloosbaar wordt beschouwd.

Wegen en spoorwegen

Voor rijkswegen hanteert de gemeente Kerkrade een minimale afstand van een halve rotordiameter tot de rand van de verharding, conform de “Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in, of over Rijkswaterstaatwerken” (2002). Voor lokale en regionale wegen geldt deze afstandseis niet. Wel dient voor de plaatsing van windturbines, indien deze binnen een afstand van een halve rotordiameter tot de wegverharding van lokale wegen worden geplaatst, altijd een onderzoek uitgevoerd te worden naar de effecten op de verkeersveiligheid, om een verantwoord besluit te kunnen nemen.

Voor spoorwegen hanteert de gemeente Kerkrade een minimale afstand van 7,85 m + halve rotordiameter tot het hart van het dichtstbijzijnde spoor, met een minimum van 30 m. Dit sluit aan bij de adviesafstand die ProRail hanteert.

3.2.4 Ecologie

Windturbines kunnen mogelijk effecten veroorzaken op natuurwaarden. Het effect ligt met name in de potentiële verstoring van soorten of het optreden van aanvaringsslachtoffers onder vogels³ of vleermuizen. Windenergieprojecten in de gemeente Kerkrade moeten voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot natuurwaarden. Vanuit de Wet natuurbescherming (Wnb) bepalen de uiteindelijke effecten op de beschermde gebieden en/of soorten of de ontwikkeling van windmolens aanvaardbaar is. Dit betreft maatwerk en zal voor iedere locatie en project afzonderlijk onderzocht moeten worden.

Aanvullend op de wettelijke bepalingen vanuit de Wnb wil de gemeente Kerkrade in eerste instantie geen windenergie realiseren in aangewezen (provinciale) natuurgebieden. Alleen als op basis van onderzoek blijkt dat er negatieve gevolgen voor de aanwezige natuurwaarden met zekerheid kunnen worden uitgesloten, kan hiervan worden afgeweken. Anderzijds ziet de gemeente Kerkrade ook kansen voor natuurontwikkeling in combinatie met het opwekken van windenergie binnen haar grondgebied, bijvoorbeeld door het onderzoeken van de aanleg van een (klimaat)bos.

3.2.5 Cultuurhistorie en archeologie

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Hierbij gaat het veelal om monumenten en beschermde dorps-

³ Met name als er lokaal vogeltrekroutes aanwezig zijn, en hier met de plaatsing en/of operatie van windturbines onvoldoende rekening wordt gehouden.

of stadsgezichten, maar ook om bepaalde type (cultuur)landschappen. Windturbines kunnen een effect veroorzaken op de (beleving van de) omgeving, dat afhankelijk van de locatie positief of negatief kan uitwerken. Er gelden vanuit wet- en regelgeving over het algemeen geen minimaal aan te houden afstanden tot bepaalde cultuurhistorische waarden. Wel dient per project een uitgebreide beoordeling plaats te vinden van mogelijke effecten op eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden, waarbij met behulp van visualisaties een verantwoorde afweging kan worden gemaakt.

Archeologie houdt zich bezig met de niet zichtbare delen van onze cultuurgeschiedenis in de bodem. Vanuit archeologisch perspectief zijn er op voorhand geen uitsluitingsgebieden voor windenergie binnen de gemeentegrenzen aanwezig. Indien een locatie geselecteerd is, dient een initiatiefnemer via een archeologische waardenkaart de indicatieve archeologische verwachtingswaarde inzichtelijk te maken. Afhankelijk van de verwachtingswaarde is mogelijk nader archeologisch onderzoek vereist. Dit is in ieder geval van toepassing bij een middelhoge of hoge verwachtingswaarde.

3.2.6 Overige aandachtspunten

Straalpaden

Een straalpad is een draadloze verbinding tussen twee plaatsen, waartussen transport van spraak-, data-, radio- en tv-signalen plaatsvindt. De aanwezigheid van windturbines kan de signaaloverdracht van straalpaden verstoren of verzwakken. De gemeente Kerkrade verzoekt initiatiefnemers de positionering van windturbines zo uit te voeren, dat er initieel geen verstoring bij een nabijgelegen straalpad optreedt. Indien dit toch gebeurt en verschuiving van de windturbineposities geen optie is, dan dienen initiatiefnemers beheerders (financieel) te compenseren bij het versterken of verplaatsen van het straalpad.

Laagvlieggebieden en burgerluchtvaart

De bouw van windturbines kan van invloed zijn op het vliegverkeer, met name de hoogte van windturbines is daarbij relevant. Een beoordeling door Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) dient uitgevoerd te worden om uit te wijzen of er mogelijk vlieg technische beperkingen gelden voor civiel luchtverkeer. In het bijzonder dient hierbij gekeken te worden naar potentiële effecten op (vliegoperaties van) de helihaven van Defensie op bedrijventerrein Julia. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij de check door IL&T laten uitvoeren voor een potentiële locatie. Hieruit blijkt vervolgens of een windenergieproject mogelijk nader onderzoek moet uitvoeren of dat er geen effecten te verwachten zijn.

Voor het vliegverkeer is het verder van belang dat de vliegveiligheid en de werking van radar- en communicatieapparatuur te allen tijde kunnen worden gegarandeerd. Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) dient geraadpleegd te worden om te bepalen of negatieve effecten kunnen ontstaan op een correcte werking van communicatie-, navigatie- en surveillance(CNS)-apparatuur. Hieruit blijkt vervolgens of een windenergieproject acceptabel is. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij deze check uitvoeren voor een potentiële locatie.

3.3 Landschappelijk ontwerp

Windturbines zijn vanwege hun omvang zichtbaar in het landschap. De gemeente Kerkrade sluit zich voor wat betreft het landschappelijk ontwerp van windturbines aan bij de plaatsingsprincipes zoals geformuleerd in het RAK. Concreet betekent dit:

- Dat er een sterke voorkeur is voor een lijnopstelling, maar ook een clusteropstelling behoort tot de mogelijkheden. Hierbij dienen opstellingen zo goed als mogelijk aansluiting te vinden bij bestaande landschappelijke elementen, zoals wegen, waterlopen, groenstructuren en kavelgrenzen.
- Plaatsing van solitaire windturbines is toegestaan, mits passend in de directe omgeving en conform gestelde eisen en voorwaarden.
- De gemeente ziet kansen voor gefaseerde ontwikkeling(en), waarbij latere windturbines zo worden gepositioneerd dat een duidelijke lijn- of clusteropstelling ontstaat of behouden blijft.
- Elk windenergieproject is voorzien van een zorgvuldige landschappelijke afweging tijdens de ruimtelijke procedure. Belangrijk onderdeel hiervan vormt het aanleveren van een grafisch 3D-model of fotovisualisaties vanuit meerdere representatieve standpunten op basis van actuele beelden.

3.4 Planschadevergoeding

Een mogelijk nadelig economisch effect van wijzigingen in de planologie van een gebied is planschade. Onder planschade vallen zowel vermogensschade, het minder waard worden van onroerende zaken, als een vermindering van het inkomen. De bouw van windturbines is een significante wijziging in de fysieke leefomgeving. Omwonenden of bedrijven in de buurt van een windturbine kunnen mogelijk nadelige consequenties ondervinden, waardoor planschade ontstaat.

Voor de realisatie van een windenergieproject dient daarom een overeenkomst opgesteld te worden tussen gemeente en initiatiefnemer, waarin onder andere is uitgewerkt hoe met planschadeverzoeken wordt omgegaan.

3.5 Samenwerkingsovereenkomst

Bij aanvang van de realisatie van een windenergieproject dient er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld te worden tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Het initiatief hiervoor ligt bij de ontwikkelende partij. In de samenwerkingsovereenkomst dienen alle afspraken en wederzijdse verplichtingen opgenomen te worden, zodat er zekerheid en duidelijkheid ontstaat voor alle betrokken partijen. Afspraken over hoe wordt omgegaan met planschadevergoedingen (paragraaf 3.4) kan tevens onderdeel uitmaken van zo'n samenwerkingsovereenkomst.

4 MAATSCHAPPELIJKE ACCEPTATIE

Om brede maatschappelijke acceptatie en draagvlak voor windenergie te creëren, vormt participatie van de omgeving een essentieel onderdeel. Er zijn grofweg twee vormen van participatie te onderscheiden: procesmatig en financieel. Beide vormen worden hieronder nader toegelicht, samen met eisen die de gemeente Kerkrade hieraan stelt. Aan het einde van dit hoofdstuk volgen ten slotte enkele belangrijke eisen ten aanzien van communicatie, een ander belangrijk middel voor het vergroten van maatschappelijke acceptatie.

4.1 Procesparticipatie

Procesparticipatie gaat over de wijze waarop de omgeving de mogelijkheid krijgt om inspraak te hebben in de ontwikkeling van projecten. Bij procesparticipatie zijn grofweg de volgende niveaus te onderscheiden in toenemende mate van betrokkenheid, met telkens als voorbeeld een invulling als het gaat om een windenergieproject:

1. Informereren

Communicatie is te kenmerken als 'éénrichtingsverkeer', omgeving wordt geïnformeerd over het project; middelen bijvoorbeeld: projectwebsite, informatiebijeenkomst, huis-aan-huis brieven.

2. Raadplegen

Communicatie is 'tweerichtingsverkeer', naast informeren wordt ook 'opgehaald' wat de omgeving van het project vindt; middelen bijvoorbeeld: enquête, klankbordgroepen met omwonenden.

3. Adviseren

Communicatie met nadruk op het gericht verkrijgen van input om hiermee in het uitwerken van het project rekening te houden; middelen bijvoorbeeld: inspraakavond, werksessies met omwonenden.

4. Coproduceren

Gezamenlijk project maar beslismacht en eigenaarschap ligt bij de initiatiefnemers, de omgeving is betrokken bij het vormgeven van het project; middelen bijvoorbeeld: structurele en periodieke overleggen en werksessies, klankbordgroep vanuit de omgeving. Het structurele karakter onderscheid coproduceren van adviseren.

5. Meebeslissen

Gezamenlijk project met deelname door de omgeving (bijvoorbeeld middels een coöperatie) en inclusief eigenaarschap (deels) bij omgeving.

Uiteindelijk kan een windenergieproject alleen doorgang vinden bij instemming door de gemeenteraad. Bij haar besluit vormt de wijze waarop initiatiefnemers de omgeving betrekken een belangrijk onderdeel. De gemeente adviseert initiatiefnemers daarom om zo veel mogelijk van de bovenstaande niveaus toe te passen. De uiteindelijke selectie is echter project specifiek en maatwerk. Om procesparticipatie concreet te maken vraagt de gemeente Kerkrade initiatiefnemers vooraf een participatieplan op te stellen, conform de voorschriften uit het RAK. In het participatieplan wordt uitgewerkt welke van de bovenstaande niveaus worden toegepast en op welke wijze de omgeving wordt betrokken bij de planvorming, uitwerking, realisatie en exploitatie.

4.2 Financiële participatie

Naast procesparticipatie vergroot economische betrokkenheid in algemene zin het draagvlak voor projecten. De ontwikkeling van windturbines is zichtbaar in het landschap en heeft een ruimtelijke en maatschappelijke impact. Het is daarbij belangrijk om te zorgen voor een goede lusten- en lastenverdeling, teneinde te voorkomen dat deze verdeling scheef groeit. De gemeente Kerkrade is daarom van mening dat direct omwonenden en de lokale gemeenschap dus zoveel mogelijk moeten kunnen profiteren van een project dat wordt ontwikkeld in hun directe leefomgeving.

De gemeente adviseert initiatiefnemers ten minste één van de volgende vormen van financiële participatie mogelijk te maken:

1. Een bepaald percentage (ordegrootte 10 – 20%) van een project wordt opengesteld voor deelname vanuit de omgeving middels aandelen, obligaties of een soortgelijke constructie;
2. Een project levert een substantiële bijdrage aan de lokale gemeenschap door middel van een bijdrage aan een 'energietransitiefonds'. Om dit fonds ook daadwerkelijk ten goede te laten komen aan de verduurzaming van de samenleving, wordt dit fonds idealiter gebruikt voor concrete duurzaamheidsprojecten (bijvoorbeeld de lokale school verduurzamen, een leefbaarheidsproject te ondersteunen, of een zonnepanelen regeling voor particulieren te ondersteunen). Doel is om een maximale terugvloeiing naar de lokale gemeenschap te verwezenlijken;
3. In het buitengebied of in een stad-landzone (overgangsgebied van bebouwde kom naar buitengebied) levert een project een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het betreffende gebied, teneinde gebieds- en/of natuurontwikkeling te ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld middels een gemeentelijk Omgevingskwaliteitsfonds.

Om de hoogte van de bijdrage aan een hierboven genoemd fonds te bepalen kan aansluiting gezocht worden bij de systematiek van de 'gedragscode windenergie op land' van de Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA). In deze gedragscode is afgesproken dat windenergie-ontwikkelaars een bijdrage leveren aan een fonds, naar rato van de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit. Hiermee loopt de hoogte van de bijdrage gelijk op met de hoogte van de energieproductie.

Om financiële participatie concreet te maken vraagt de gemeente Kerkrade initiatiefnemers vooraf een profijtplan op te stellen, conform de richtlijnen uit het RAK. De gemeente is van mening dat de mogelijkheid tot financiële participatie wel redelijk moet zijn in relatie tot de investering, operationele kosten en rendement van een project. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat financiële participatie een negatieve invloed heeft op de ontwikkelingsperspectieven van windenergieprojecten. Per project dienen hier daarom concrete maatwerkafspraken over te worden gemaakt.

4.3 Communicatie

Een goed project begint met een open en transparante communicatie aan de voorkant van het ontwikkelproces. Dit vraagt om een actieve houding van de initiatiefnemer. Dit kan op veel verschillende manieren worden vormgegeven, maar de gemeente formuleert op voorhand een aantal minimum randvoorwaarden. Hierbij gaat het om de volgende zaken die minimaal worden vereist bij het in behandeling nemen van een principeverzoek voor een specifiek project:

1. Informereren omwonenden

Voordat een project door de gemeente formeel in behandeling wordt genomen, wordt de omgeving geïnformeerd over de plannen. Hierbij gaat het om de directe invloedssfeer (straal van bijvoorbeeld 1.000 meter, afhankelijk van het project), waarbij eventueel ook betrokkenen uit nabijgelegen gemeenten worden geïnformeerd. Dit kan middels een huis-aan-huis verspreide brief, of een persoonlijke benadering. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor deze communicatie.

2. Algemene informatieverstrekking

Zodra een project formeel wordt aangemeld bij de gemeente en een procedure wordt gestart, dient de algemene informatieverstrekking door de initiatiefnemer georganiseerd te worden. Dit kan door middel van één of meerdere informatiemarkten/-sessies, door buurtbijeenkomsten, door een projectwebsite waarop informatie beschikbaar is en vragen gesteld en beantwoord kunnen worden, of door een combinatie van deze mogelijkheden. De aard en omvang van een project bepalen wat het meest geschikt is. Minimaal dient informatie gegeven te worden over:

- a. de locatie van het project;
- b. de omvang en belangrijkste kenmerken (zoals hoogte, aanzicht, elektriciteitsproductie en eventuele (milieu-)effecten);
- c. de initiatiefnemer;
- d. eventuele mogelijkheden voor participatie in de uitwerking van het project;
- e. de formele status van het project en belangrijke ontwikkelingen in de procedure (zoals informatieavonden, ter inzage legging en documenten).

3. Opstellen communicatieplan

Bij aanvang van een project wordt tevens een communicatieplan opgesteld. Dit plan bevat in ieder geval informatie over:

- a. communicatiemomenten (wanneer wordt informatie verstrekt);
- b. stakeholders (wie wordt betrokken);
- c. vorm (welke middelen worden hiervoor ingezet).

Dit communicatieplan wordt beoordeeld door de gemeente, en vervolgens uitgevoerd door de initiatiefnemer. Bij indiening van een eventuele omgevingsvergunningaanvraag wordt van de initiatiefnemer gevraagd een verslag/rapportage te overleggen welke acties in het kader van communicatie en participatie zijn uitgevoerd.

5 SAMENVATTING

Voor de gemeente Kerkrade is duurzaamheid een belangrijk speerpunt, met als lange termijn doelstelling om in 2040 energieneutraal te zijn. Om de doelstellingen uit het Klimaatakkoord, de RES en PALET te kunnen halen is de inzet van windenergie ook in Kerkrade onvermijdelijk. Om projecten op een goede manier te kunnen realiseren zijn in de Windvisie een aantal belangrijke eisen en voorwaarden geformuleerd. De gemeente Kerkrade streeft op deze wijze naar projecten met een zo hoog mogelijk draagvlak, waarbij nadelige milieueffecten en visuele hinder zo veel als mogelijk worden beperkt en de omgeving de mogelijkheid krijgt om (financieel) te participeren.

Hieronder zijn de belangrijkste speerpunten uit de Windvisie opgenomen:

1. Bij de ontwikkeling van windprojecten voorziet de gemeente voor zichzelf een actieve rol als bevoegd gezag en zal als zodanig **reageren op initiatieven** vanuit de omgeving, en deze waar mogelijk faciliteren.
2. Er worden op voorhand **geen locaties aangewezen of uitgesloten**. Initiatiefnemers dienen middels onderzoeken aan te tonen dat een project kansrijk is.
3. De gemeente ziet de meeste kansen weggelegd voor toepassing van **grote moderne windturbines**, waarbij een maximale energieopbrengst en CO2-winst behaald wordt, maar sluit kleinere windturbines niet op voorhand uit.
4. Windenergieprojecten dienen vanzelfsprekend te **voldoen aan wet- en regelgeving** vanuit de diverse milieu- en ruimtelijke thema's. Op enkele aspecten stelt de gemeente aanvullende randvoorwaarden;
5. Een initiatiefnemer draagt zorg om **potentiële milieueffecten** op de omgeving (zoals zicht, geluid en slagschaduw) zo veel als mogelijk te beperken. Per milieuthema dienen alle potentiële milieueffecten op de omgeving inzichtelijk gemaakt te worden tijdens de procedure voor het aanvragen van de vergunningen.
6. Realisatie van windenergie in natuurgebieden heeft niet de voorkeur, maar de gemeente sluit plaatsing van **windturbines in (toekomstige) natuurgebieden** niet op voorhand uit. Nader onderzoek dient uitsluitsel te geven.
7. Voor het **landschappelijke ontwerp** van een windturbineopstelling dient te worden aangesloten bij de richtlijnen uit het RAK. Solitaire windturbines zijn (gefaseerd) mogelijk, mits passend. Opstellingen van meerdere windturbines dienen geplaatst te worden in een herkenbare lijn- of clusteropstelling, aansluitend bij landschappelijke elementen.
8. Voorafgaand aan de realisatie van een project dient een **samenwerkingsovereenkomst** te worden opgesteld tussen de initiatiefnemer en de gemeente, waarin alle afspraken en wederzijdse plichten staan vermeld.
9. Vereiste voor elk project is het vooraf opstellen van een **participatie-, profijt- en communicatieplan**, waarbij de initiatiefnemer uitwerkt op welke wijze de omgeving (financieel) bij het project wordt betrokken en hoe communicatie plaatsvindt. De precieze uitwerking is project specifiek en maatwerk, maar dient te geschieden in aansluiting op de voorschriften uit het RAK.

Als eerstvolgende stap zal deze concept Windvisie worden voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders en aan de gemeenteraad. Vervolgens zal in samenspraak met de gemeenteraad een definitieve versie worden vastgesteld, dat vervolgens onderdeel zal gaan uitmaken van de nieuw op te stellen gemeentelijke Omgevingswetdocumenten en de RES.

Informatiebrief

17 juni 2020

Geachte raadsleden,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen van het project Windenergie Parkstad-Zuid. De wethouders Duurzaamheid van de gemeente Heerlen, de gemeente Kerkrade en de gemeente Simpelveld verkennen in gezamenlijkheid de mogelijkheden voor windenergie in 'Parkstad-Zuid' vanwege het gemeente overstijgende karakter, zowel ruimtelijk alsook wat betreft de direct belanghebbenden.

Dit project maakt onderdeel uit van de uitvoering van Parkstad Limburg EnergieTransitie (PALET). U heeft eerder op 9 juli 2019, 30 oktober 2019 en 29 november 2019 een gezamenlijke informatiebrief over dit project ontvangen.

In het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg wordt daarnaast gewerkt om PALET aan te passen aan de landelijke aanpak voortkomend uit het Klimaatakkoord. In maart 2020 bent u middels een raadsinformatiebrief over de voortgang van dit proces geïnformeerd. De eerder geplande raadsinformatieavonden in april en mei zijn komen te vervallen i.v.m. de maatregelen rondom het corona-virus. Op dit moment wordt per gemeente gezocht naar een nieuwe datum.

Proces tot nu toe

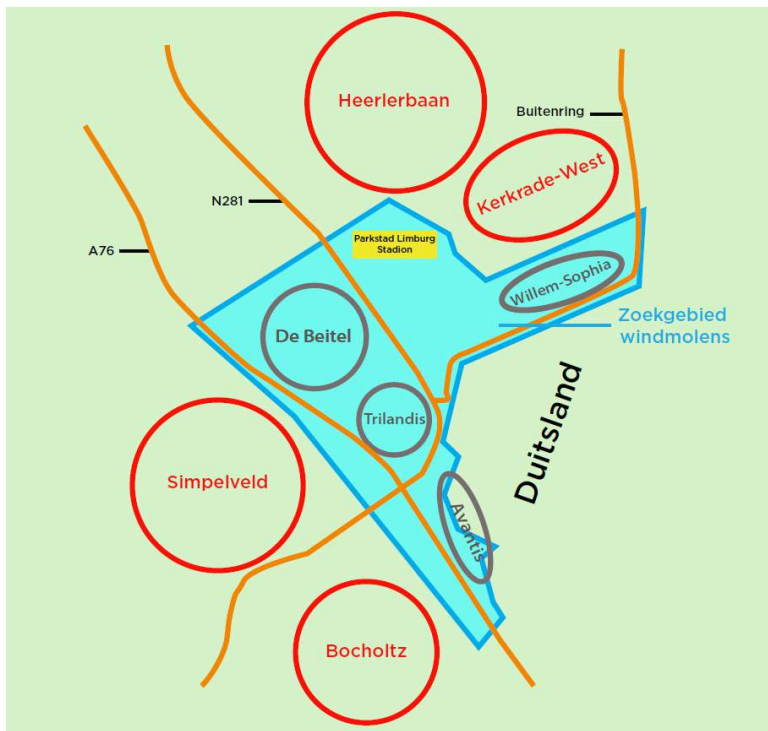
Plan van aanpak

Wij hebben u in de raadsinformatiebrief van 9 juli 2019 het plan van aanpak gestuurd over hoe de drie gemeenten gezamenlijk één of meerdere windenergie locaties zouden kunnen bepalen en realiseren.

Startbijeenkomst

Op 25 november 2019 heeft een Startbijeenkomst Windenergie Parkstad-Zuid plaatsgevonden voor inwoners uit de gemeente Heerlen, Kerkrade en Simpelveld waarbij ruim 200 personen aanwezig waren. Uit deze Startbijeenkomst zijn vier onderwerpen naar voren gekomen die belangrijk zijn in deze verkenning:

1. Waar – locatie (zie de blauwe gebieden in onderstaande figuur 1);
2. Voordeel – lusten voor de omgeving;
3. Omgevingseffecten (gezondheid, natuur, milieu);
4. Ontwikkelproces, rol werkgroep en betrokkenheid omgeving.

Figuur 1: Grafische weergave van de uitgangssituatie van het zoekgebied Windenergie Parkstad-Zuid

Ruim 100 personen hebben naar aanleiding van de Startbijeenkomst aangegeven op de hoogte te willen blijven van de ontwikkelingen rondom Windenergie Parkstad-Zuid. Daarnaast hebben zich naar aanleiding van de oproep om mee te denken en te doen, circa 50 personen opgegeven voor de werkgroep Windenergie Parkstad-Zuid. De rol van de werkgroep is de betrokken wethouders te adviseren over invulling en aanpak van windenergie in Parkstad-Zuid. De werkgroep heeft deelgenomen aan vier werksessies die in januari en februari 2020 hebben plaatsgevonden. In deze sessies is verder nagedacht over bovenstaande vier punten.

Werksessie 1 (20 en 21 januari 2020)

In deze werksessie is nagedacht over voordeel en ontwikkelproces en zijn o.a. de volgende thema's besproken:

Voordeel

- Duurzaamheid
- Financieel voordeel
- Gezondheid

Ontwikkelproces

- Eigenaarschap
- Wie betaalt?

Andere belangrijke aspecten

- Financiële aspecten
- Maatschappelijke haalbaarheid
- Zorgen over gezondheid in de directe omgeving

De algemene conclusies uit werksessie 1 kunnen als volgt worden samengevat:

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de noodzaak om over te schakelen van fossiele opwek van energie naar lokaal ingerichte opwek van duurzame energie door o.a. windenergie breed gedragen wordt. Hiermee ontstaan er positieve milieu-, klimaat- en gezondheidseffecten. Naast technische haalbaarheid is ook aandacht voor landschaps- en omgevingseffecten van groot belang. Bij het inzetten van windenergie wordt het van belang gevonden dat er al in de planfase sprake is

van betrokkenheid en participatie van inwoners. Om de maatschappelijke haalbaarheid te bereiken is ook eenduidige, heldere en betrouwbare informatievoorziening nodig. Belangrijk wordt het gevonden dat lasten en lusten van windenergie eerlijk gedeeld worden. Wie meer last heeft profiteert meer en ook mensen met een kleine beurs moeten mee kunnen doen.

Werk sessie 2 (3 en 5 februari 2020)

In deze werksessie is nagedacht over locaties en omgevingseffecten en zijn o.a. de volgende thema's besproken:

Locaties

- Eigendom en grondpositie
- Invloed van locatie op opbrengst
- Afstand tot het net
- Randvoorwaarden natuur
- Omgevingseffecten
- Afstand tot andere windmolens
- Wet- en regelgeving
- Combinatie met andere functies
- Aansluiting bij landschapstypes
- Afhankelijk van initiatiefnemer

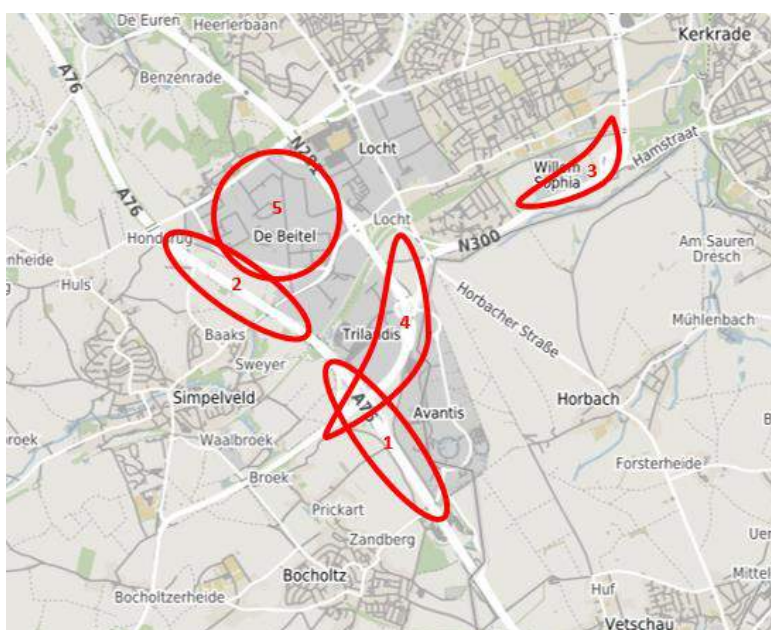
Omgevingseffecten

- Geluid
- Slagschaduw
- Natuurwaarde
- Veiligheid

De algemene conclusies uit werksessie 2 kunnen als volgt worden samengevat:

Potentiële locaties voor de windmolens zijn volgens de deelnemers vooral wenselijk op of nabij bedrijventerreinen en langs auto(snel)wegen. Bij bedrijventerreinen is toch al sprake van een rommelig en verstoord landschap. Langs auto(snel)wegen zijn de mogelijkheden of kansen van een lijnopstelling van de windmolens groter. Ook aansluiting bij Duitse windmolens is wenselijk. Vanwege omgevingsfactoren als slagschaduw en geluid niet bij de woonkernen of in natuurgebieden. Ook geografische deling van de lasten is genoemd.

Deelnemers zijn in groepen aan de slag gegaan om kansrijke locaties op een kaart aan te geven. De conclusies van de diverse groepen zijn samengevat in onderstaande kaart met zoekgebieden (figuur 2):

Figuur 2: Zoekgebieden naar aanleiding van conclusies uit werksessie 2

In beide werksessies werd door de deelnemers benadrukt dat de gemaakte afwegingen van een gemeente voor een locatie transparant moeten zijn. Het proces moet duidelijk zijn. Inwoners willen geen ondoorzichtige processen. Ze zijn nu bij het participatieproces betrokken en willen dat ook blijven. De uitkomsten van de werksessies zijn als bijlage aan deze informatiebrief toegevoegd. Voor een uitgebreid verslag van de werksessies met de omgeving wordt verwezen naar de website www.windenergieparkstad.nl.

Vervolg

Parkstad-Zuid

In het najaar ronden we deze beginfase af en komen we bij u terug voor besluitvorming over het vervolgproces. We komen terug met een algemeen voorstel waarin onderstaande vier punten zijn verwerkt:

1. Resultaat burgerparticipatietraject beginfase
De gehouden twee werksessies.
2. Technische haalbaarheid zoekgebieden
De kansrijkheid van de zoekgebieden uit de werksessies wordt in eerste instantie onderzocht in een quickscan op criteria met betrekking tot technische haalbaarheid (zoals voldoende afstand tot woningen en andere gebouwen, de ligging van buisleidingen, etc.).
3. Samenwerkingsovereenkomst (SOK)
Er worden bestuurlijke afspraken opgesteld voor het doorlopen van de vervolgstappen van het project in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst (SOK).
4. Voorstel ontwikkelen kansrijke locaties
Van locaties die kansrijk zijn wordt bekeken wat de beste manier is om deze te ontwikkelen en daarbij de omgeving goed te betrekken (mede afhankelijk van initiatiefnemers, bedrijven, burgerinitiatieven en de rol van de gemeente).

Hieronder wordt aangegeven welke aanvullende zaken voor de afzonderlijke gemeenten gelden.

Heerlen

In Heerlen heeft het college en de gemeenteraad besluiten genomen (PALET, RAK, PvA Windenergie Heerlen, PvA Windenergie Parkstad-Zuid) waarbij windenergie mogelijk wordt gemaakt. Voor zover dit niet binnen de gestelde kaders past, zal in het voorstel hier aandacht aan besteed worden (in ieder geval ten aanzien van de samenwerkingsovereenkomst).

Kerkrade

In het najaar zal in de commissie Grondgebied en Economische zaken het onderwerp windenergie uitvoerig aan u worden toegelicht. Aan bod zullen komen de opgave die Kerkrade heeft in het kader van het Klimaatakkoord, de Regionale Energie Strategie en Palet om te komen tot de realisatie van voldoende duurzame energie in Kerkrade en de belangrijke rol die windenergie hierin kan vervullen. Daarom heeft het college besloten om een Windvisie Kerkrade op te stellen. Ter besluitvorming zal u worden voorgelegd de concept Windvisie Kerkrade waarin strenge randvoorwaarden zijn opgenomen met betrekking tot het op een zorgvuldige manier omgaan met initiatieven rondom windenergie. De Windvisie Kerkrade is dan ook bepalend voor het vervolg van project windenergie Parkstad-Zuid.

Simpelveld

De gemeenteraad van Simpelveld heeft bij de vaststelling van het RAK in december 2019 een zoekgebied aangewezen waar de mogelijkheden van windenergie worden verkend. Dit project voorziet in dit onderzoek. In de bovengenoemde raadsvergadering in het najaar, zal naast de presentatie van de uitkomsten van de burgerparticipatie, technische haalbaarheid en samenwerkingsovereenkomst, ook een principe standpunt ten aanzien van de ontwikkeling van windenergie in Simpelveld worden gevraagd.

Bijlage

Conclusies werkgroep

Windenergie Parkstad-Zuid

Conclusies werkgroep

Inhoud

1. Conclusies werksessie 1: Voordeel
2. Conclusies werksessie 2: Locaties en omgevingseffecten

1. Conclusies werksessie 1:

Voordeel

Algemene conclusies werksessie 1

- Noodzaak lokale duurzame energie-opwek breed gedragen.
- Behoeftte aan eenduidige en betrouwbare informatievoorziening.
- Betrekken inwoners en omgeving vanaf begin zeer belangrijk.
- Eerlijke/ reële verdeling lusten en lasten:
 - Wie meer last heeft profiteert meer.
 - Iedereen moet kunnen meeprofiteren, ook mensen met een kleine portemonnee.

Conclusies voordelen duurzame energie-opwek

- Minder globale (en daarmee lokale) opwarming van het klimaat.
- Gezondheid: reductie CO₂ en schonere lucht (let op: zorgen over lokale gezondheid).
- Ontstaan van de mogelijkheid van lokale opslag van energie (bijvoorbeeld met behulp van waterstof).
- Constante opwek van energie (als het waait, exclusief storingen).
- Bij voldoende duurzame opwek lijkt geen kernenergie nodig.
- Financieel

Conclusies financieel voordeel (varianten)

- Aandeelhouderschap
- Opbrengst ten goede laten komen aan voorzieningen in de buurt (zowel individueel als collectief).
- Kostenvoordeel op langere termijn (gunstig effect op energiekosten).
- Onafhankelijke energie-opwek (behoud opbrengst in de regio).

Conclusies lokaal investeren (varianten)?

- Lokaal eigenaarschap met zeggenschap (bijvoorbeeld via een coöperatie).
- Lokaal eigenaarschap met aandelenuitgifte waarbij iedereen kan meedoen.
- Gemeente als eigenaar van windmolens (bijvoorbeeld eigen gemeentelijk energiebedrijf).
- Eigen energiemaatschappij oprichten.

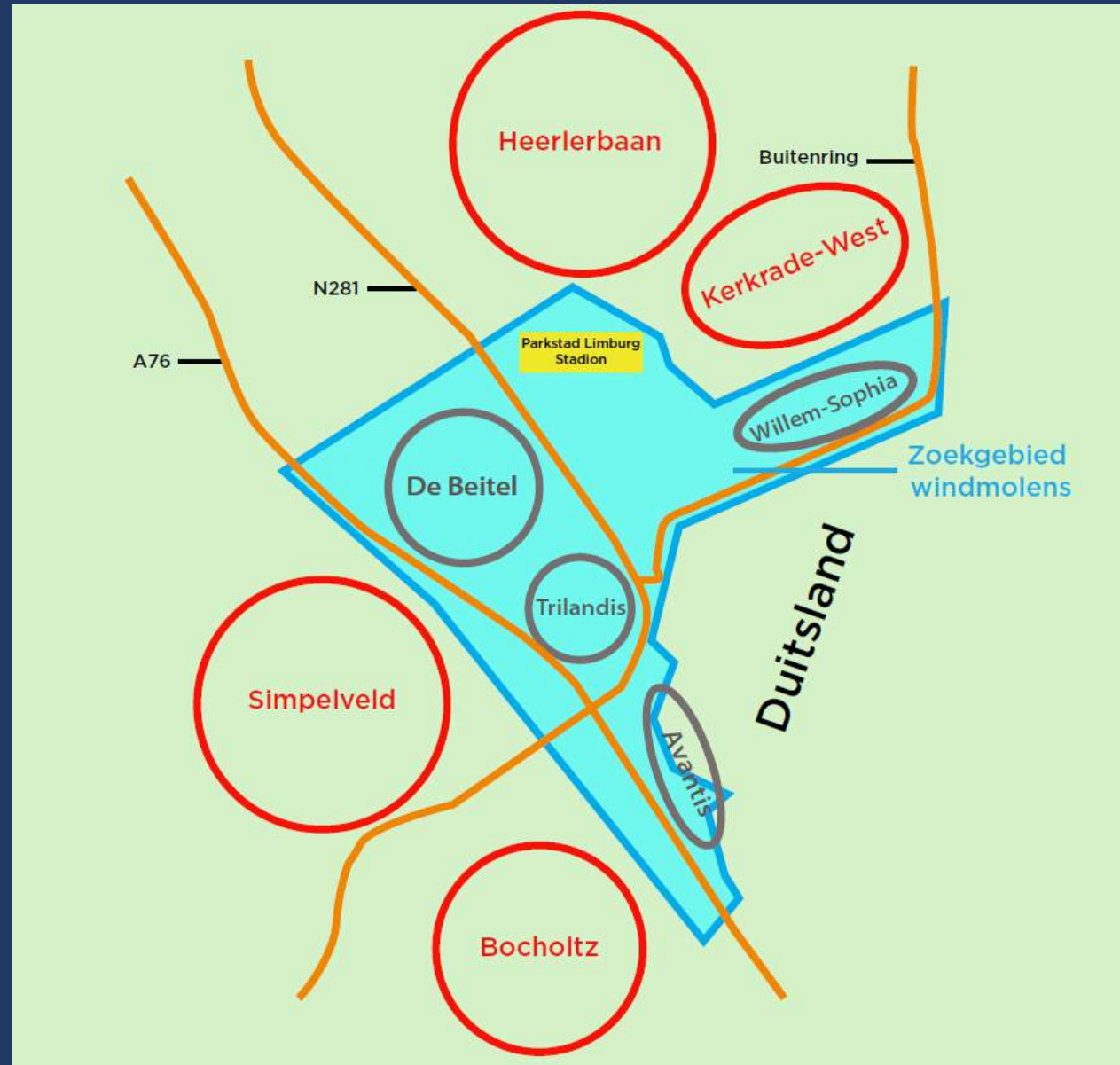
Aanvullende suggesties/ aandachtspunten

- Gezondheid
- Leren van goede voorbeelden.
- Aandacht voor landschap- en omgevingseffecten.
- Technische haalbaarheid.
- Vervolgproces → bredere betrokkenheid inwoners en bedrijven?
- Het belang van minimaal 50% lokaal eigendom (Klimaatakkoord).
- Etc.

2. Conclusies werksessie 2:

Locaties en omgevingseffecten

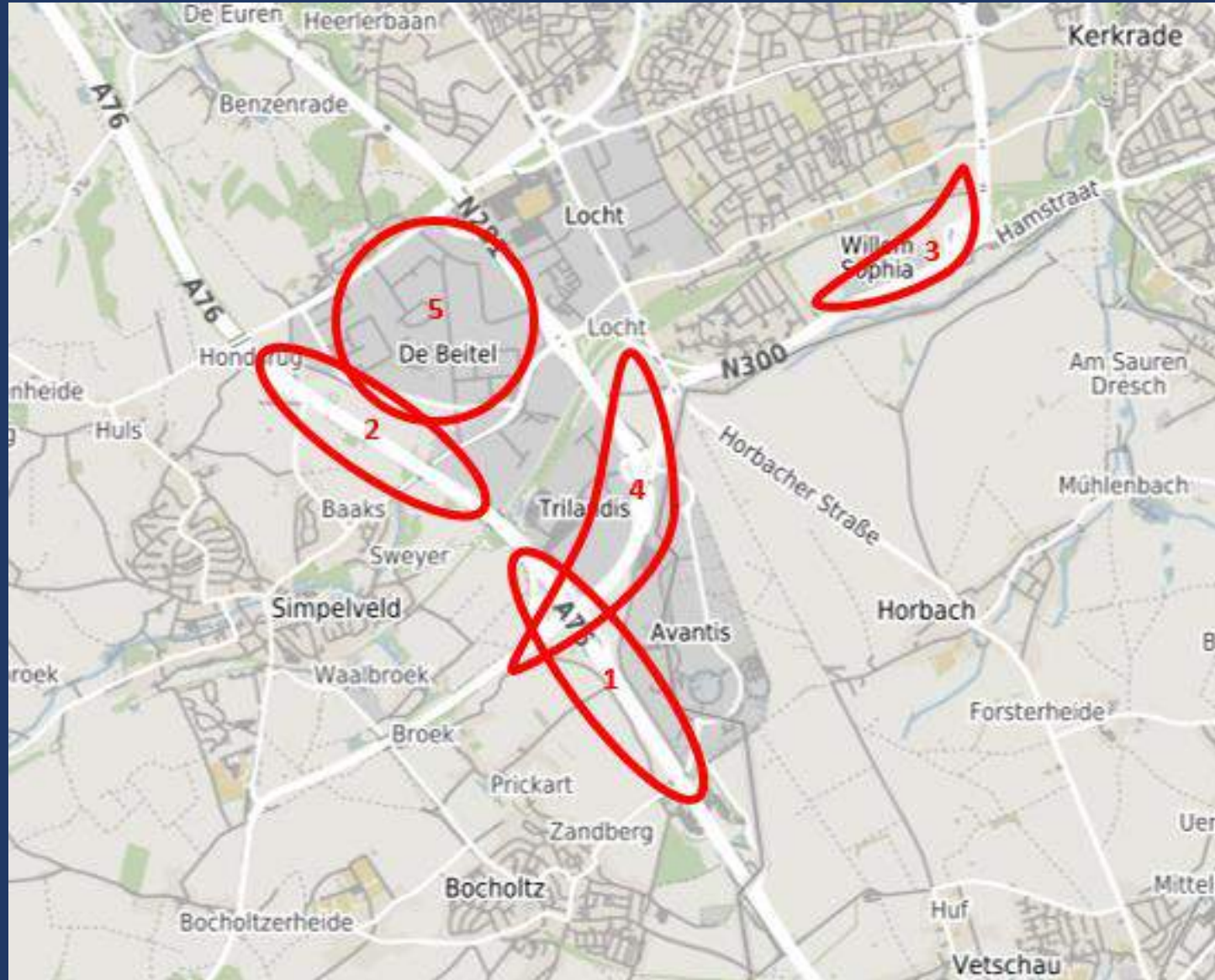
Uitgangssituatie

Genoemde afwegingen gebiedsbepaling

- Overlast beperken geluid en slagschaduw.
- Zo veel mogelijk op (bestaande) bedrijventerreinen en langs snelwegen.
- Lijnopstelling dan wel clustering.
- Geografische verspreiding om lasten eerlijk te verdelen.
- Niet in natuurgebieden.
- Aansluiten op Duitse molens.
- Heersende windrichting.
- Beschikbare vrije ruimte.
- Kwetsbare objecten.

Samenvatting kansrijke gebieden werksessie 2

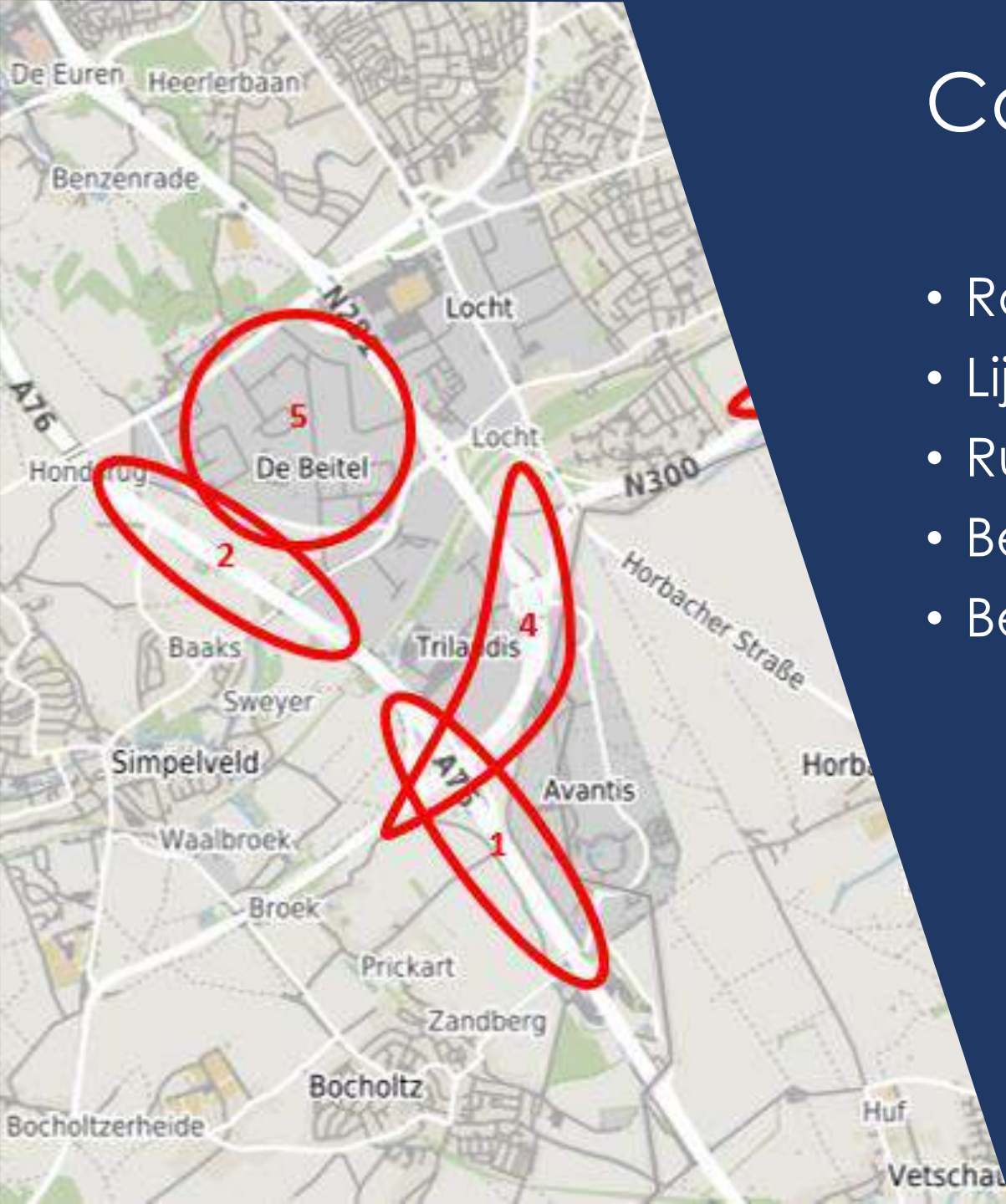
Conclusies deelgebied 1

- Rondom A76 ter hoogte van Avantis.
- Aansluiten bij Duitse windmolens.
- Lijnopstelling langs A76.
- Op bedrijventerrein Avantis is nog ruimte.
- Mensen uit Heerlen en Kerkrade minste last, wel extra belasting mensen uit Simpelveld en Bocholtz.

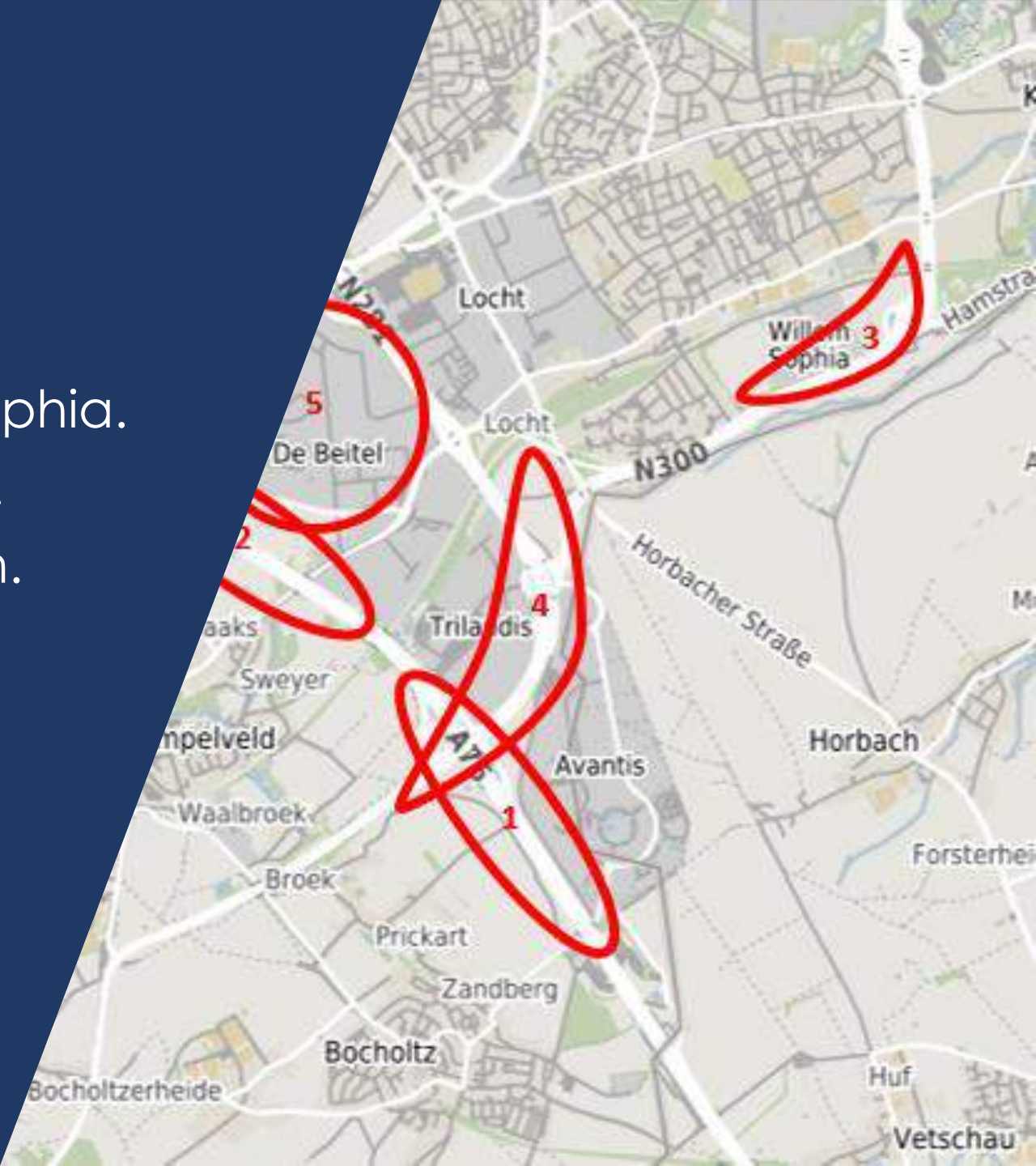
Conclusies deelgebied 2

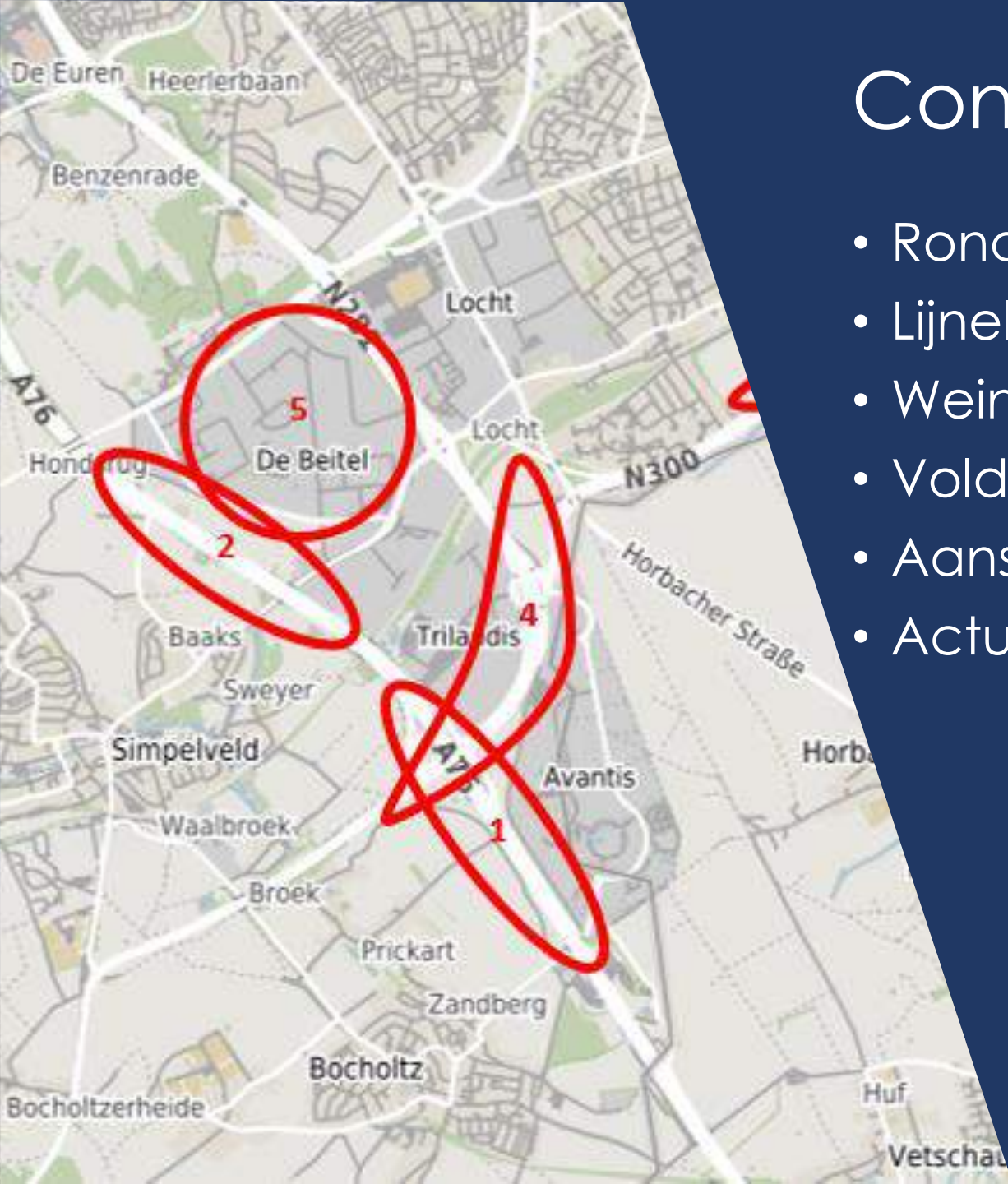
- Rondom A76 ter hoogte van de Beitel.
- Lijnopstelling
- Ruimte aan kant Beitel.
- Belasting Natuurgebieden.
- Belasting burgers Simpelveld.

Conclusies deelgebied 3

- Zuidrand bedrijventerrein Willem- Sophia.
- Bedrijventerrein ruimte voorhanden.
- Geografisch verdelen van de lasten.
- Belasting inwoners.

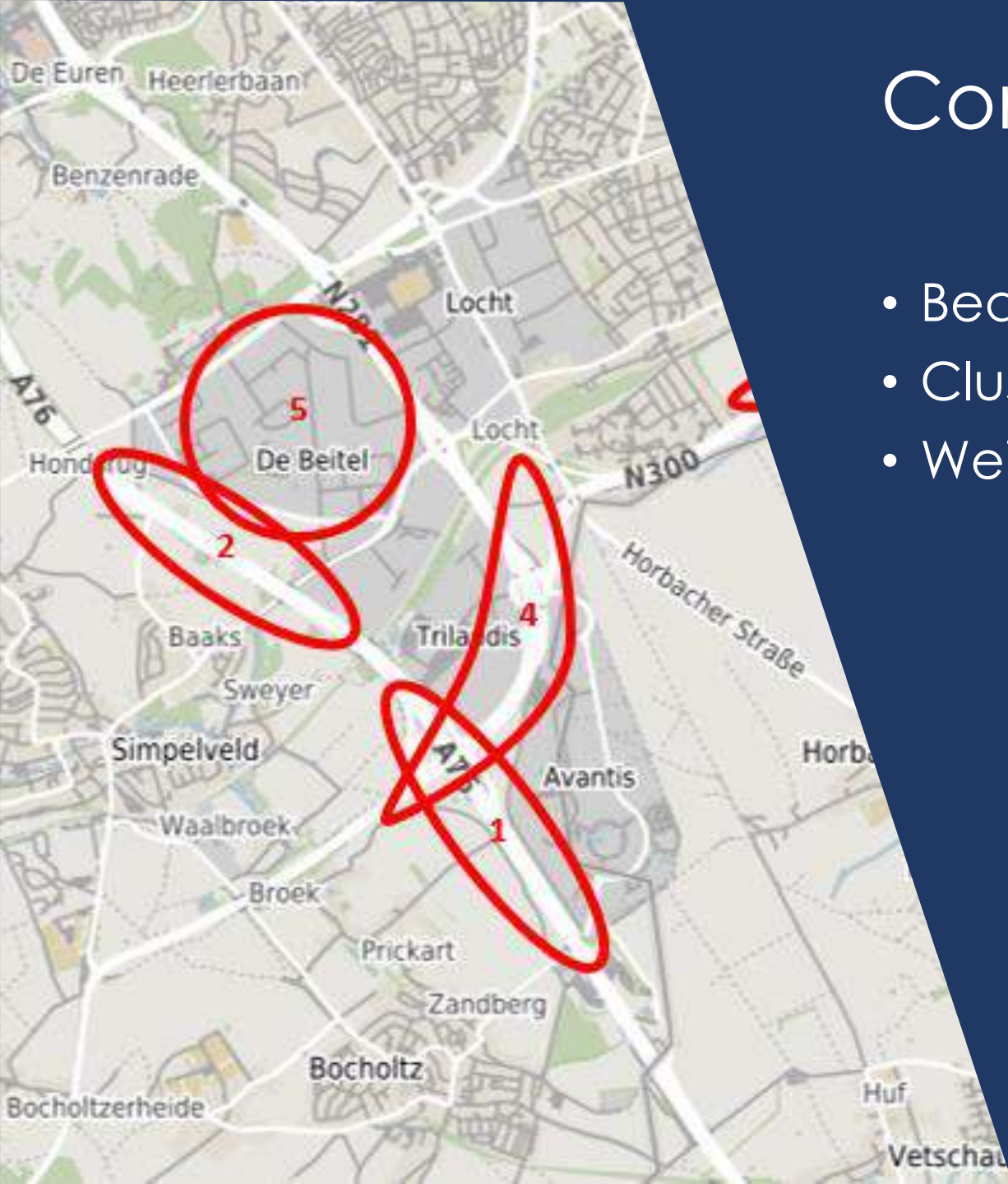

Conclusies deelgebied 4

- Rondom Stadsautoweg N281.
- Lijnelement.
- Weinig kwetsbare objecten.
- Voldoende ruimte.
- Aansluiten bij Duitse windmolens.
- Actuele ontwikkelingen bedrijventerrein.

Conclusies deelgebied 5

- Bedrijventerrein De Beitel.
- Clustering
- Weinig kwetsbare objecten.

Informatie en vragen

www.windenergieparkstad.nl

info@windenergieparkstad.nl

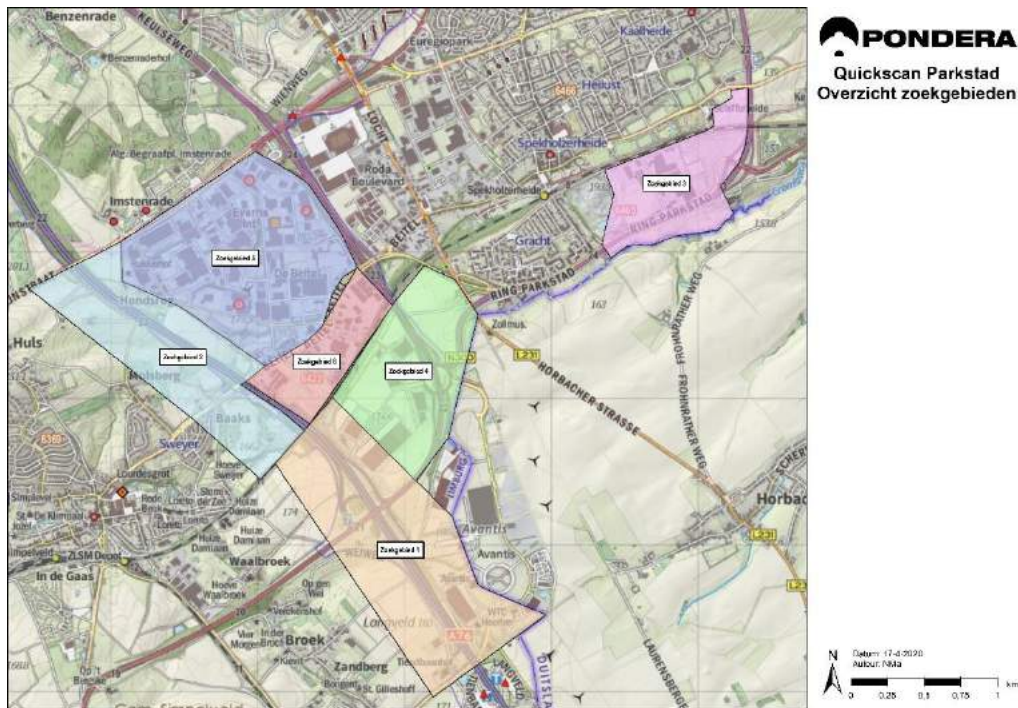
QUICKSCAN WINDENERGIE

PARKSTAD ZUID

Datum	29-10-2020
Aan	Ralph van der Straten, Stadsregio Parkstad Limburg
Van	Brent Elemans Noud Maas
Vrijgave	Maarten Jaspers Faijer
Betreft	Quickscan windenergie Parkstad Zuid
Projectnummer	720045

1 Inleiding

In het kader van ontwikkelingen in Parkstad Zuid is er behoefte aan een quickscan technische haalbaarheid voor windenergie. In overleg met de verschillende Parkstad-gemeenten is een zestal zoekgebieden bepaald. In de onderstaande figuur staan de zoekgebieden aangegeven. Aan Pondera is gevraagd om een technische quickscan uit te voeren met betrekking tot windenergie. Dit document bevat de resultaten van deze quickscan.

1.1 Afmetingen turbine

Omdat dit een quickscan is wordt er gerekend met vuistregels en algemene aannames. In het geval van een daadwerkelijk initiatief dient op basis van de gekozen locaties en turbineafmeting uitgebreider onderzoek plaats te vinden. Aangezien de verschillende (veiligheids-)afstanden voor verschillende ruimtelijke objecten en ontwikkelingen voornamelijk afhankelijk is van de afmetingen van de windturbine, is er een zogenaamde 'rekenturbine' gebruikt. Deze turbine heeft afmetingen die gebruikelijk zijn in de huidige onshore windenergiemarkt. In Tabel 1.1 staan de afmetingen weergegeven. De potentiële gebieden die naar voren komen uit deze scan hebben hierdoor perspectief om door de markt verder ontwikkeld te worden, omdat er mogelijk markconforme windturbines geplaatst kunnen worden.

Tabel 1.1 – Afmetingen rekenturbine

Ashoogte	130 meter
Rotordiameter	130 meter
Tiphoogte	195 meter
Tiplaagte	65 meter

2 Meegewogen belemmeringen

In een quickscan worden de belangrijkste belemmeringen in de omgeving van de zoekgebieden bepaald en geanalyseerd met behulp van een Geografisch Informatiesysteem (GIS). Hieronder worden de in deze scan beschouwde belemmeringen kort beschreven.

2.1 Geluid en slagschaduw

2.1.1 Geluid

Het geluid afkomstig van windturbines kan als hinderlijk worden ervaren. Geluidsgevoelige objecten zoals woningen van derden¹ zijn wettelijk beschermd tegen geluid dat door windturbines wordt geproduceerd. De normstelling voor de geluidbelasting van windturbines is gegeven in artikel 3.14a eerste lid van het Activiteitenbesluit en bedraagt ter plaatse van woningen van derden $L_{den}=47$ dB (en $L_{night}=41$ dB). De dosismaat L_{den} drukt het geluidniveau uit. L_{den} staat voor Level day, evening, night, en is het tijdgewogen jaargemiddelde geluidniveau in de dag, de avond en de nacht. Volgens de regels mag het jaargemiddelde geluidniveau (grenswaarde) L_{den} niet meer zijn dan 47 dB.

2.1.2 Slagschaduw

Wanneer zonlicht door de draaiende rotor van windturbines schijnt, veroorzaakt dit een bewegende schaduw. Deze schaduw kan hinder veroorzaken bij bewoners van woningen die zich in de buurt bevinden van de windturbines. Daarom dient eventueel optredende slagschaduwhinder ten gevolge van een windturbine te worden berekend en moeten de effecten op woningen van derden in kaart worden gebracht zodat kan worden aangetoond dat er voldaan kan worden aan de wettelijke normen.

In artikel 3.14 onder 4 van het Activiteitenbesluit wordt verwezen naar de bij de ministeriële regeling te stellen maatregelen. In deze regeling is in artikel 3.12 voorgeschreven dat een turbine is voorzien van een automatische stilstandsvoorziening die de windturbine afschakelt indien slagschaduw optreedt ter plaatse van gevoelige objecten. Gevoelige objecten zijn onder meer woningen van derden. Op basis van het Activiteitenbesluit wordt de norm gehanteerd dat er sprake is van hinder als gevolg van slagschaduw wanneer gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten slagschaduw kan optreden. Dit is vertaald naar 5 uur en 57 minuten slagschaduw per jaar.

2.1.3 Vuistregels

Vaak wordt een contour van 400 meter rond alle gevoelige objecten aangehouden als vuistregel. Gevoelige objecten zijn verblijfsobjecten met een woonfunctie, een onderwijsfunctie of een gezondheidsfunctie. Wanneer een windturbine buiten 400 meter van deze gevoelige objecten staat, kan naar alle waarschijnlijkheid (eventueel met mitigatie) aan de normstellingen voor geluid en slagschaduw worden voldaan. Wanneer er een duidelijk projectplangebied ontstaat wordt het aangeraden om nauwkeuriger onderzoek te doen.

In deze scan is daarnaast ook een variant onderzocht waarbij deze vuistregel is verkleind naar een afstand van 300 meter. Hiermee wordt de belemmering van gevoelige objecten (woningen, scholen, hotels, zorginstellingen) verkleind. Om op deze afstand te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving omtrent hinder, zal een (zeer) stil windturbinetype gekozen moeten worden en/of moeten ingrijpende mitigerende maatregelen worden toegepast. Deze mitigerende maatregelen resulteren in een significante afname van de elektriciteitsopbrengst en hebben daarmee een effect op de business case.

¹ Voor deze scan zijn geluidsgevoelige objecten gedefinieerd als verblijfsobjecten met een woon-, educatie-, logie- of zorgbestemming. Deze gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

2.1.4 *Verspreid liggende gevoelige objecten.*

In de gevallen waarin een enkele woning de ruimte binnen een zoekgebied sterk beperkt, is een toetsafstand van 200 meter aangehouden. Dit geeft inzicht in potentiële ontwikkelruimte die ontstaat wanneer door middel van mitigerende maatregelen (voor slechts een enkele woning) of door het beschouwen van een dergelijke woning als 'molenaarswoning'. Deze juridische mogelijkheid blijkt uit een recente uitspraak van de Raad van State echter aanzienlijk beperkt². Ook bij deze toepassing moet er echter alsnog sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast is medewerking van de bewoner een vereiste. De 200 meter is een richtafstand, en ook in dergelijke gevallen dienen er berekeningen met betrekking tot de akoestiek en slagschaduw te worden uitgevoerd.

2.2 **Natuur**

Windturbines kunnen in potentie effecten op ecologische waarden hebben. De belangrijkste potentiële effecten in de exploitatiefase kunnen optreden voor vogels en vleermuizen.

2.2.1 *Natura 2000*

De locatie van de verschillende zoekgebieden is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Echter, wanneer de realisatie en exploitatie van een windpark negatieve effecten heeft op de omvang van de populaties van de soorten en of habitattypen (instandhoudingsdoelen) waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen, is een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming 2017 (kortweg: 'Wnb') vereist. De bescherming van Natura 2000-gebieden kent externe werking. Dit betekent dat ook projecten buiten Natura 2000-gebieden negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelen (IHD) kunnen hebben.

In de quickscan zijn Natura-2000 gebieden als uitsluitingsgebieden opgenomen. Daarnaast is de afstand van een windturbine tot deze beschermde gebieden ook een aandachtspunt.

2.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Deze gebieden vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. In deze quickscan zijn de NNN-gebieden als uitsluitingsgebieden voor windenergie geanalyseerd.

2.2.3 *Provinciale natuurzones*

De provincie Limburg heeft in haar provinciale verordening verschillende natuurzones aangeduid. Voor de zogenoemde "Goudgroene zones" is het provinciale beleid dat zij als uitsluitingsgebieden voor windenergie gelden.

2.3 **Externe veiligheid en infrastructuur**

Voor het aspect externe veiligheid wordt gekeken naar de afstanden tot verschillende risicobronnen. Hierbij worden de toetsingsafstanden vanuit het Handboek Risicozonering Windturbines 2013 toegepast. Voor kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld woningen) geldt voor het plaatsgebonden risico (PR) een 10^{-6} contour. Deze afstand wordt berekend op basis van de maximale werpafstand bij een nominaal toerental of op basis van ashoogte + halve rotordiameter wanneer deze groter is. Voor de turbines uit het voornemen gelden afstanden van 195 meter. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een kleinere contour van 10^{-5} , wat neerkomt op een halve rotordiameter. Voor de rekenturbine in deze scan is dat 65 meter.

² Zie uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State: ECLI:NL:RVS:2020:889

Voor buisleidingen en risicobronnen als tankstations en voor hoogspanningslijnen wordt de tiphoogte als vuistregel aangehouden. Voor de rekenturbine in deze scan is dat 195 meter. Daarnaast wordt er gekeken naar de effecten op infrastructuur, zoals wegen en spoorwegen. Voor rijkswegen geldt dat een afstand van een halve rotordiameter moet worden aangehouden. Voor provinciale en lokale wegen geldt deze eis niet. Voor spoorwegen hanteert het handboek een afstand van een halve rotordiameter +7,85 meter.

De toetsingsafstanden voor externe veiligheid uit deze scan zijn in Tabel 2.1 weergegeven.

Tabel 2.1 – Toetsingsafstanden veiligheidsaspecten

Veiligheidsaspect	Toetsingsafstand L100
Kwetsbare objecten	195 meter
Beperkt kwetsbare objecten ("panden")	65 meter
Buisleidingen	195 meter
Hoogspanning	195 meter
Wegen	65 meter
Spoorwegen	72,85 meter

In sommige gevallen is het mogelijk dat er, in overleg met de beheerder van de buisleiding of andere infrastructuur, van de bovenstaande veiligheidsafstanden kan worden afgeweken. Hiervoor dient echter altijd nader overleg plaats te vinden met de beheerder van de buisleidingen.

2.4 Niet meegewogen belemmeringen

Voor een technische quickscan worden niet alle mogelijke belemmeringen meegewogen. Er zijn echter ook andere ruimtelijke ontwikkelingen of gebieden die invloed kunnen hebben op de haalbaarheid van windenergie. De onderstaande aspecten zijn in deze scan niet beschouwd, maar kunnen wel effect hebben op de haalbaarheid. Voor deze aspecten dient in een later stadium nog onderzoek plaats te vinden.

- Archeologie
- Radar
- Luchtvaart
- Straalpaden
- Landschap*

** Op verzoek van Stadsregio Parkstad Limburg is het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg als extra laag toegevoegd. Dit is echter alleen een aandachtsgebied en geen uitsluitingsgebied. In de bijgeleverde interactieve kaarten staat deze laag standaard aan, maar deze kan worden uitgezet.*

3 Zoekgebieden en resultaten

Hieronder staan per zoekgebied de belangrijkste resultaten weergegeven.

3.1 Zoekgebied 1

Wij zien zoekgebied 1 als een zeer potentiële locatie voor de realisatie van windturbines. Met name het gebied rondom de kruising van de A76 met de N281 biedt goede kansen, gedefinieerd met “1A”, “1B”, “1C” en “1D”. Wanneer we alle eerder beschreven belemmeringen in overweging nemen blijft er op deze locatie nog een aanzienlijk gebied over, in rood gearceerd in de bijgevoegde PDF.

Het overige oppervlak van zoekgebied 1 heeft echter een zeer beperkte haalbaarheid. Dit komt door de volgende belemmeringen:

- De veiligheidsafstand van 65m rondom de N281, A76 en de spoorweg die door het zoekgebied gaan;
- De twee aanwezige buisleidingen in het zoekgebied met bijbehorende veiligheidsafstand van 195m.
- De veiligheidsafstand van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten (“panden”). Dit zijn met name de bedrijfspanden in de oostelijke helft van het zoekgebied.
- De belemmering (contour van 400m) door geluid en slagschaduw op gevoelige objecten, met name in het zuidoosten van het zoekgebied. Hier zijn enkele verblijfsobjecten aanwezig met een onderwijsfunctie en gezondheidsfunctie. Daarnaast zijn in het zuiden van het zoekgebied (Prickart en Broek) woningen (woonfunctie) aanwezig waarvoor ook contour van 400 meter is aangehouden.
- Plaatsing van windturbines in het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg is niet per definitie uitgesloten, dit is echter wel een aandachtspunt in de verdere planvorming.

Wanneer een contour van 300m voor geluid en slagschaduw aangehouden wordt, neemt de grootte van locatie 1C en 1D beperkt toe. Zoals beschreven bij de uitgangspunten heeft het aanhouden van een kleinere contour invloed op de financiële haalbaarheid van initiatieven omdat mogelijk kleinere windturbines moeten worden gebruikt.

Op basis van een tussenafstand van 4x de rotordiameter tussen turbines, bestaat in zoekgebied 1 mogelijke ruimte voor ongeveer vier turbines, in elke van de beschreven locaties één. Wanneer een contour van 300m aangehouden wordt, kan er mogelijk nog een vijfde turbine geplaatst worden in locatie 1D.

3.2 Zoekgebied 2

Zoekgebied 2 heeft weinig tot geen mogelijkheden voor de realisatie van windturbines. Dit is het gevolg van de volgende belemmeringen:

- De veiligheidsafstand van 65m rondom de A76 en de spoorweg die door het zoekgebied gaan;
- De twee aanwezige buisleidingen (parallel aan de A76) en het hoogspanningsnet in het noorden van zoekgebied met bijbehorende veiligheidsafstand van 195m;
- De veiligheidsafstand van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten (“panden”), verspreid over het volledige zoekgebied;
- Het Natuurnetwerk Limburg en de “Goudgroene” natuurzone in zuidoosten van het zoekgebied zijn uitsluitingsgebieden voor windenergie;
- De belemmering (contour van 300m of 400m) door geluid en slagschaduw voor gevoelige objecten, van toepassing op diverse gebouwen met een woonfunctie verspreid over het zoekgebied.

3.3 Zoekgebied 3

Uitgaande van de reguliere contouren behorend bij de eerder beschreven belemmeringen die wij hebben meegewogen, is zoekgebied 3 zeer beperkt qua mogelijkheden voor de realisatie van windturbines. Dit is het gevolg van de volgende belemmeringen:

- De veiligheidscontour van 65m rondom de N299 en de spoorweg die door het zoekgebied gaan;
- De twee aanwezige buisleidingen (parallel aan de A76) in het zoekgebied met bijbehorende veiligheidscontour van 195m;
- De veiligheidscontour van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten ("panden"), verspreid over het volledige zoekgebied;
- Het Natuurnetwerk Limburg en de "Goudgroene" natuurzone op diversie locaties binnen het zoekgebied zijn uitsluitingsgebieden voor windenergie;
- De belemmering (contour van 400m) door geluid en slagschaduw op gevoelige objecten, van toepassing op diverse gebouwen met een woonfunctie verspreid over het zoekgebied.

Ondanks alle belemmeringen zijn er gebieden waar verder onderzoek mogelijk tot goede locaties leidt. Binnen het zoekgebied zijn twee gevoelige objecten (met de bestemming 'Bedrijfswoningen') die met een contour van 400m (geluid en slagschaduw) een grote beperkende invloed zouden hebben op de geschiktheid van dit zoekgebied. Dit betreft de bedrijfswoning aan de Steenbergstraat 22³ en de manege aan de Baamstraat⁴ (in de PDF "Nabij gelegen woningen"). Uitgaande dat er een mogelijkheid is voor mitigatie voor deze twee specifieke objecten zou een contour aangehouden kunnen worden van 200m (door in de PDF "Nabij gelegen woningen contour 200m" aan te zetten). Als dit daadwerkelijk mogelijk is, ontstaan de twee rood gearceerde locaties die zijn aangeduid met "3A" en "3B"

Locatie 3A betreft de bocht van de Hamstraat, waarbij wel rekening gehouden moet worden met de overdraai over de weg (m.b.t. externe veiligheid). Locatie 3B is echter waarschijnlijk niet haalbaar omdat deze binnen de contour van woningen voorbij de Duitse grens vallen.

Locatie 3A heeft de grootste haalbaarheid binnen het zoekgebied. Echter, het is naar alle waarschijnlijkheid wel noodzakelijk om mitigerende maatregelen toe te passen wanneer een turbine binnen 400 meter van één van de aanwezige bedrijfswoningen wordt geplaatst.

Wanneer een contour van 300m voor geluid en slagschaduw aangehouden wordt, ontstaat de met rood gearceerde locatie die is aangeduid met "3C". Zoals beschreven bij de uitgangspunten heeft het aanhouden van een kleinere contour invloed op de financiële haalbaarheid van initiatieven omdat mogelijk kleinere windturbines moeten worden gebruikt.

Op basis van een tussenafstand van 4x de rotordiameter tussen turbines, bestaat in zoekgebied 3 mogelijke ruimte voor één turbine op locatie 3A. Wanneer een contour van 300m aangehouden wordt, kan er mogelijk nog een tweede turbine geplaatst worden op locatie 3C.

3.4 Zoekgebied 4

Binnen zoekgebied 4 bevinden zich een aantal locaties met een relatief hoge haalbaarheid voor windenergie. Hiervoor hebben we drie (rood gearceerde) locaties binnen het zoekgebied gedefinieerd met "4A", "4B" en "4C", alle drie tussen de aanwezige bedrijfslocaties. Het rood gearceerde gebied "4D" oostelijk van N281 ligt dicht bij de Duitse grens. Waar dit niet per definitie de mogelijkheden voor

³ NL.IMRO.0928.BPBtWillemSophia-Vg01

⁴ NL.IMRO.0928.BPBuitengebied-Vg01

windenergie tenietdoet, is overdraai van de rotoren over de Duitse grens ongewenst. We zien dit gebied binnen zoekgebied 4 daarom niet als een optimale locatie voor windenergie.

Het overige oppervlak van zoekgebied 4 heeft verder een zeer beperkte haalbaarheid. Dit wordt veroorzaakt door de volgende belemmeringen:

- De veiligheidscontour van 65m rondom de N281, N299 en de spoorweg die door het zoekgebied gaan;
- De aanwezige buisleiding (parallel aan het spoor) in het zoekgebied met bijbehorende veiligheidscontour van 195m
- De veiligheidscontour van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten ("panden"). Dit zijn met name de bedrijfspanden aanwezig op diverse locaties in het zoekgebied;
- De belemmering (contour van 400m) door geluid en slagschaduw op gevoelige objecten, van toepassing op diverse gebouwen met een woonfunctie. Dit geldt met name voor woningen in de wijk "Gracht" in het noorden van het zoekgebied.

Wanneer een contour van 300m voor geluid en slagschaduw aangehouden wordt, ontstaat de rood gearceerde locatie die is aangeduid met "4E". Zoals beschreven bij de uitgangspunten heeft het aanhouden van een kleinere contour invloed op de financiële haalbaarheid van initiatieven omdat mogelijk kleinere windturbines moeten worden gebruikt.

Op basis van een tussenafstand van 4x de rotordiameter tussen turbines, bestaat in zoekgebied 4 mogelijke ruimte voor drie turbines op locatie 4A, 4B, 4C. Wanneer een contour van 300m aangehouden wordt, kan er mogelijk nog een vierde turbine geplaatst worden op locatie 4E, mits rekening houdend met de onderlinge afstand tussen de turbines.

Tenslotte, om de potentiële locaties binnen het zoekgebied te vergroten kan er geprobeerd worden om in een gesprek met de beheerder van de buisleidingen de veiligheidszone te verkleinen. Hierdoor wordt met name locatie 4A vergroot. Dit lijkt echter geen invloed te hebben op het aantal turbines dat er geplaatst kan worden binnen 4A in verband met de tussenafstanden van turbines.

3.5 Zoekgebied 5

Zoekgebied 5 is zeer beperkt qua mogelijkheden voor de realisatie van windturbines. Dit is het gevolg van de volgende belemmeringen:

- De veiligheidscontour van 65m rondom de N281 die langs het zoekgebied gaat;
- De twee aanwezige buisleidingen en het hoogspanningsnet in het noorden van zoekgebied met bijbehorende veiligheidscontour van 195m;
- De veiligheidscontour van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten ("panden"), verspreid over het volledige zoekgebied;
- De al aanwezige windturbine in het zoekgebied waarvoor een contour van 150m (3 maal rotordiameter van de bestaande turbine) is aangehouden;
- De belemmering (contour van 300 of 400m) door geluid en slagschaduw op gevoelige objecten, van toepassing op diverse gebouwen met een woonfunctie rondom het zoekgebied.

Ondanks alle belemmeringen is er nog een beperkte kans voor windenergie in zoekgebied 5. Binnen het zoekgebied zijn twee gevoelige objecten (met de bestemming 'Bedrijfswooning' weergegeven op Ruimtelijkeplannen.nl⁵) die met een contour van 400m (geluid en slagschaduw) een grote beperkende invloed zouden hebben op de geschiktheid van dit zoekgebied. In de PDF zijn deze objecten zichtbaar te maken door "Nabijgelegen woningen" aan te zetten. Uitgaande dat er een mogelijkheid is voor mitigatie voor deze twee specifieke objecten zou een contour aangehouden kunnen worden van 200m

⁵ NL.IMRO.0917.BP040200W000001-0401

(door in de PDF "Nabij gelegen woningen contour 200m" aan te zetten). Als dit daadwerkelijk mogelijk is, ontstaan de vier rood gearceerde locatie die zijn aangeduid met "5A", "5B", "5C" en "5D". Dit zijn qua oppervlak zeer beperkte locaties en er is aanvullend onderzoek nodig met betrekking tot externe veiligheid om de daadwerkelijke haalbaarheid te achterhalen. Op basis van de nodige tussenafstand tussen turbines, de complexe situatie met betrekking tot de externe veiligheid én de aanwezigheid van bedrijfswoningen, is het aantal turbines dat kan worden gerealiseerd beperkt. Op basis van deze scan zien wij mogelijkheden voor maximaal twee turbines.

3.6 Zoekgebied 6

Zoekgebied 6 zien wij vooralsnog als geen haalbaar gebied voor de realisatie van windturbines. De volgende belemmeringen beperken de mogelijkheden hiervoor:

- De veiligheidscontour van 65m rondom de N281, A76 en de spoorweg die langs het zoekgebied gaan;
- De twee aanwezige buisleidingen die door het zoekgebied gaan met bijbehorende veiligheidscontour van 195m;
- De veiligheidscontour van 65 rondom de beperkt kwetsbare objecten ("panden"), verspreid over het volledige zoekgebied;
- De belemmering (contour van 400m) door geluid en slagschaduw op gevoelige objecten, van toepassing op diverse gebouwen met een woonfunctie binnen het zoekgebied.

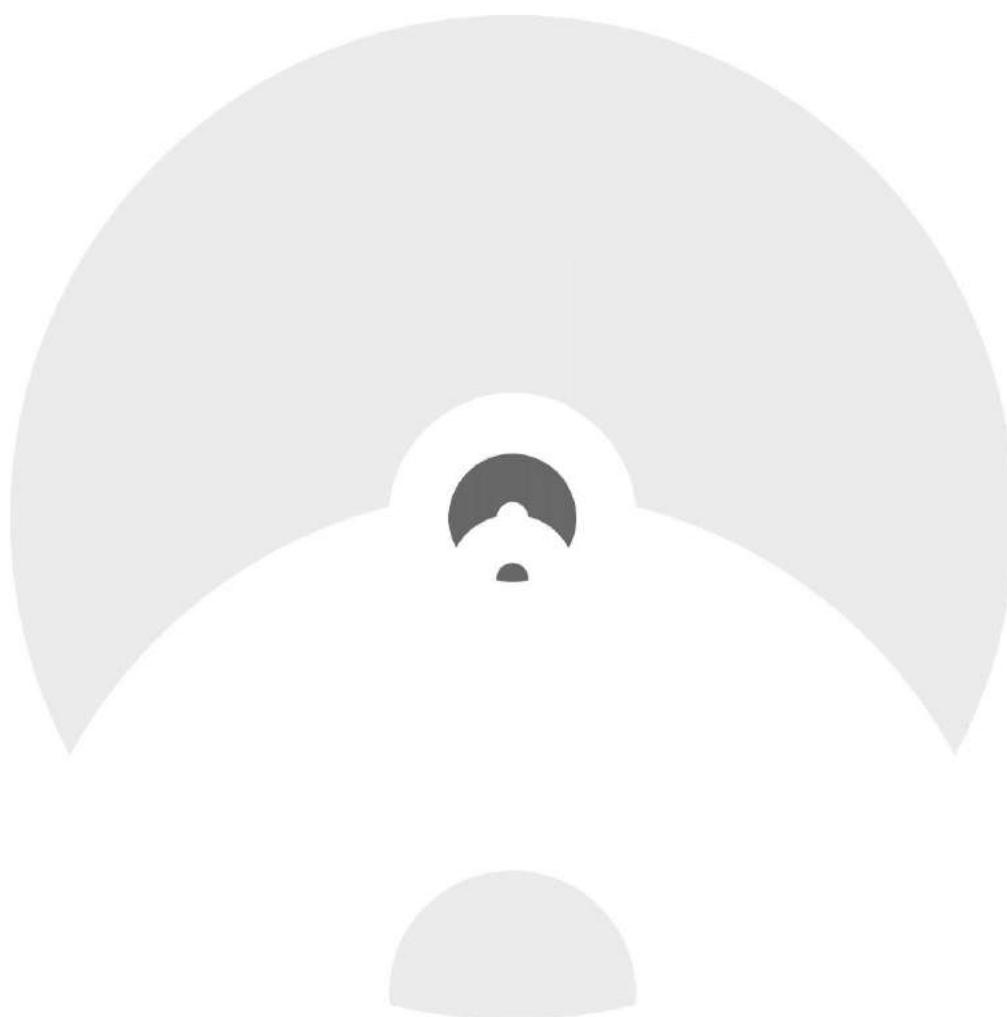
4 Conclusie

In de onderstaande tabel zijn de conclusies van deze quickscan weergegeven.

Zoekgebied	Haalbare locaties	Aandachtspunt
1	Kansen voor windenergie op de locaties rondom de kruising van de A76 en de N281, gedefinieerd als 1A, 1B, 1C en 1D.	Het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg is een aandachtspunt voor zoekgebieden 1A en 1D.
2	Weinig tot geen kansen	-
3	Beperkte kansen voor de locatie aan de noordzijde van N299, gedefinieerd als locatie 3A en 3C.	Voor locatie 3A zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk en ter plaatse van de afrit dient rekening te worden gehouden met de wiek overdraai over de weg. Vanwege de nabijgelegen woningen kan het benutten van locatie 3C alleen m.b.v. mitigerende maatregelen, welke een (aanzienlijke) impact kunnen hebben op de financiële haalbaarheid.
4	Kansen voor windenergie op de locaties aan de zuidzijde van het zoekgebied, gedefinieerd als 4A, 4B en 4C..	Voor vergroting van de locatie 4A is afstemming met de beheerder van buisleiding nodig. Vanwege de nabijgelegen woningen kan het benutten van locatie 4E alleen m.b.v. mitigerende maatregelen, welke een (aanzienlijke) impact kunnen hebben op de financiële haalbaarheid.
5	Beperkte kansen voor de locaties ten noorden van de huidige windturbine, gedefinieerd als 5A, 5B, 5C en 5D.	Voor alle locaties zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk en aanvullend onderzoek m.b.t. externe veiligheid om de daadwerkelijke haalbaarheid te achterhalen.
6	Weinig tot geen kansen	-

Wanneer een contour van 300m voor geluid en slagschaduw aangehouden wordt, neemt de grootte van sommige potentiële locaties beperkt toe. Zoals beschreven bij de uitgangspunten heeft het aanhouden van een kleinere contour invloed op de business case en daarmee op de financiële haalbaarheid van initiatieven.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

BASISKAARTEN

Quicksan Parkstad Zoekgebied 1

Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Verordening bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 1

Quicksan Parkstad Zoekgebied 2

Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Bedrijfswoningen
- Bedrijfswoningen contour (200m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Verordening bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 2

Datum: 17/04/2020
Auteur: NMa

0 0,1 0,2 0,3 0,4 km

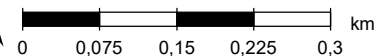
Quicksan Parkstad Zoekgebied 3

Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Bedrijfswoningen
- Bedrijfswoningen contour (200m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 3

Datum: 17/04/2020
Auteur: NMa

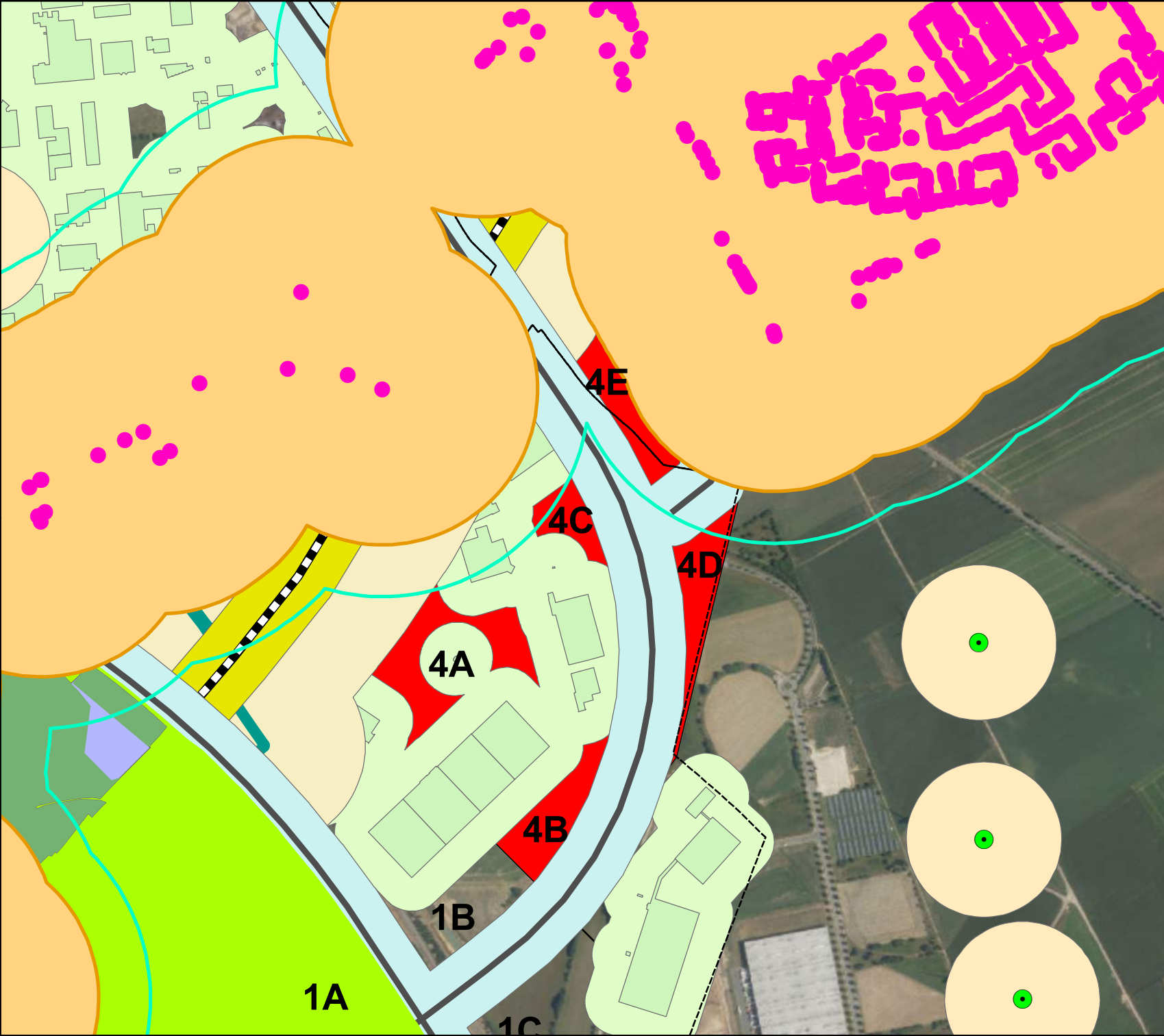
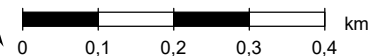
Quicksan Parkstad Zoekgebied 4

Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Bedrijfswoningen
- Bedrijfswoningen contour (200m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Verordening bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 4

Datum: 17/04/2020
Auteur: NMa

Quicksan Parkstad Zoekgebied 5

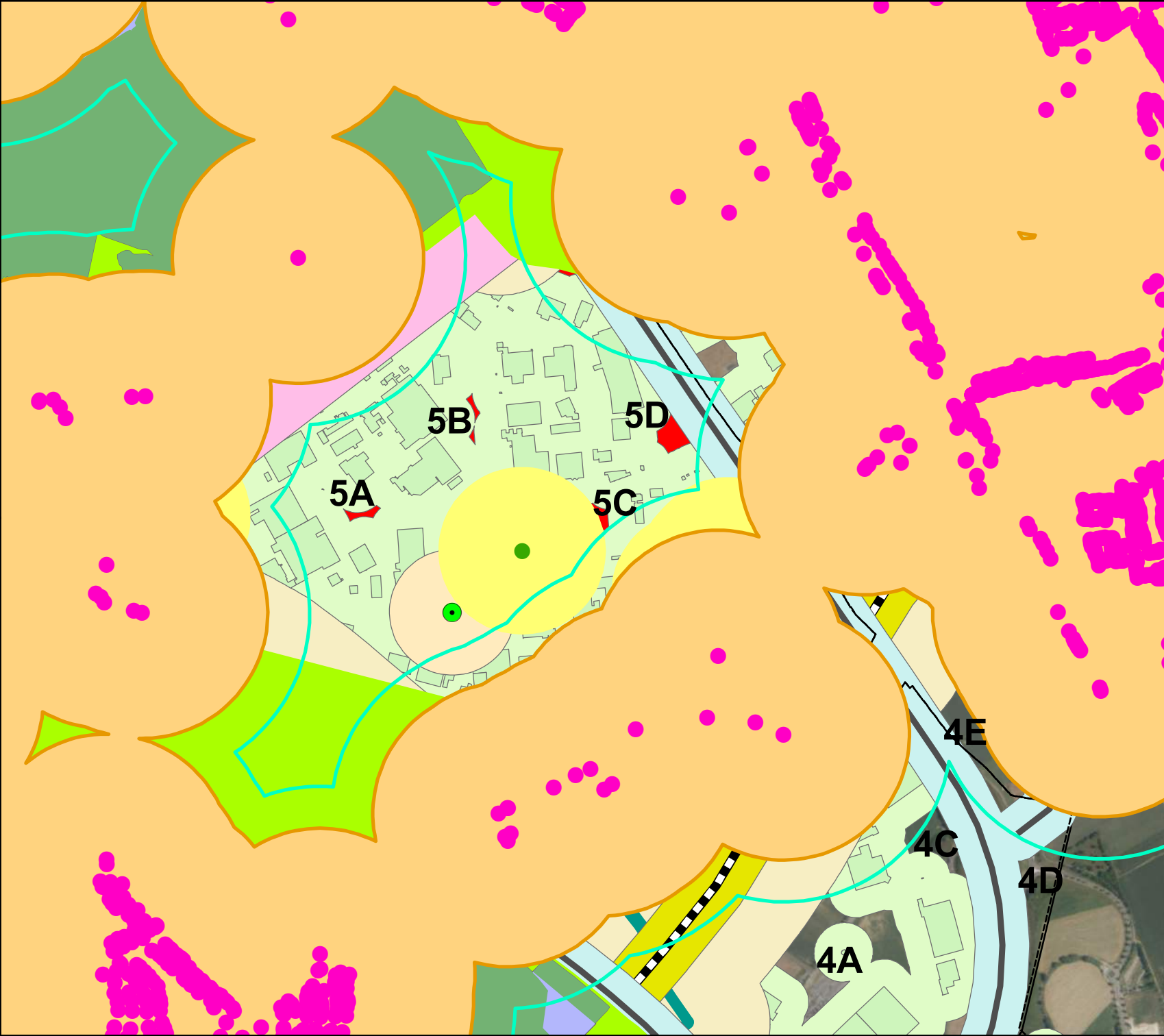
Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Bedrijfswoningen
- Bedrijfswoningen contour (200m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Verordening bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 5

Datum: 17/04/2020
Auteur: NMa

0 0,1 0,2 0,3 0,4 km

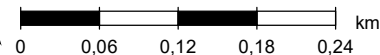
Quicksan Parkstad Zoekgebied 6

Legenda

- Gevoelige objecten (zoals woningen of scholen)
- Gevoelige objecten contour (300m)
- Gevoelige objecten contour (400m)
- Bedrijfswoningen
- Bedrijfswoningen contour (200m)
- Natuurnetwerk Limburg
- Goudgroene natuurzone
- Verordening bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg
- Gemeentegrens
- Bestaande windturbine
- Windturbine contour (150m)
- Hoofdwegen
- Hoofdwegen contour (65m)
- Spoorwegen
- Spoorwegen contour (72,85m)
- Hoogspanning
- Hoogspanning contour (195m)
- Buisleidingen
- Buisleidingen contour (195m)
- Panden
- Panden veiligheidscontour (65m)
- Zoekgebied 6

Datum: 17/04/2020
Auteur: NMa

4A

BIJLAGE 2

SAMENVATTENDE KAARTEN

Zoekgebied 5

Beperkte kansen voor windenergie op het bedrijventerrein 'De Beitel'.

Externe veiligheid van panden en al aanwezige windturbine zijn aandachtspunten.

Zoekgebied 6

Weinig tot geen kansen vanwege spoorwegen, buisleidingen, en aanwezige woningen.

Zoekgebied 4

Kansen voor windenergie op de locaties aan de zuidzijde van het zoekgebied.

Er liggen buisleidingen in het plangebied.

Zoekgebied 3

Beperkte kansen voor de locatie aan de noordzijde van N299

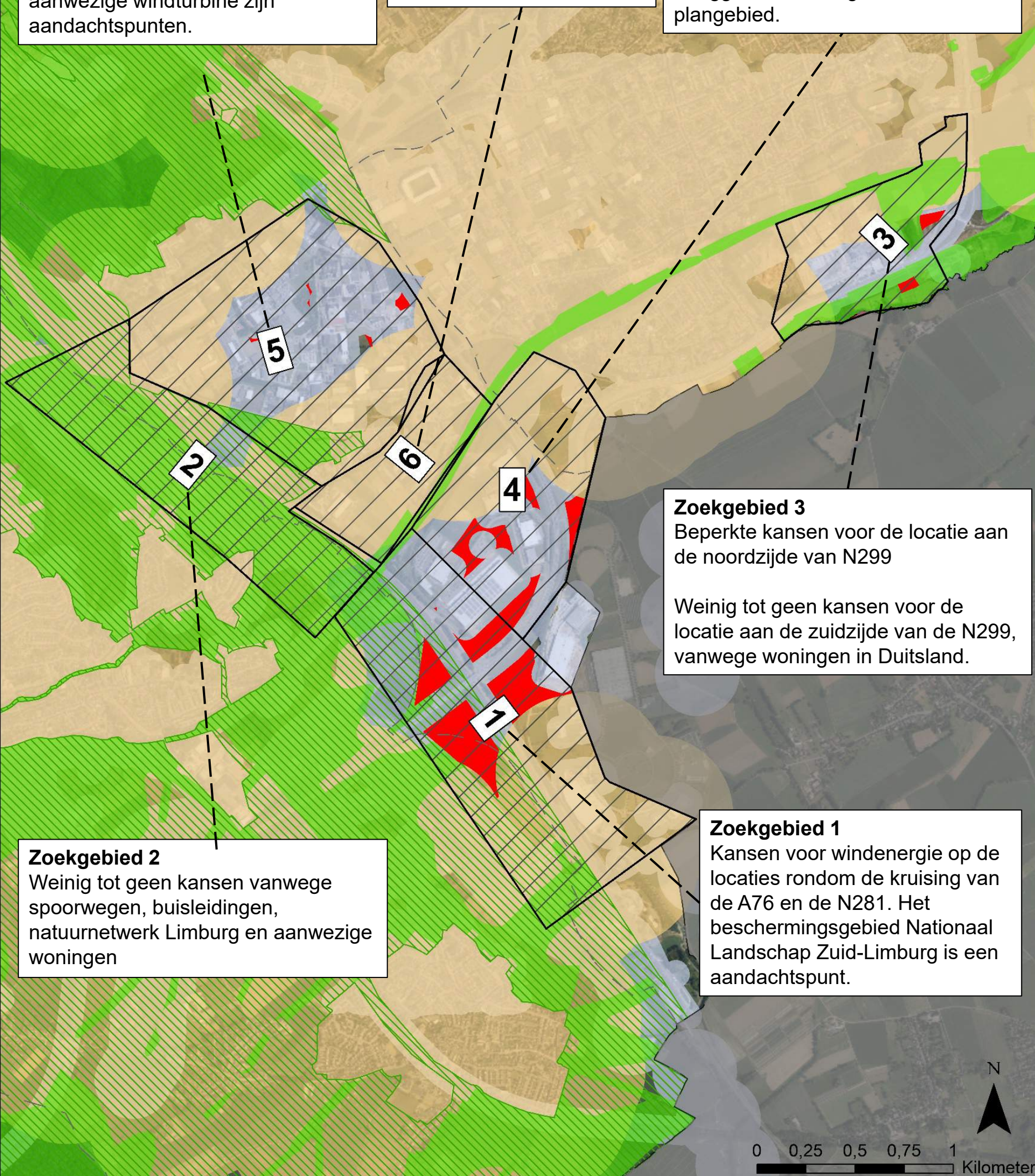
Weinig tot geen kansen voor de locatie aan de zuidzijde van de N299, vanwege woningen in Duitsland.

Zoekgebied 2

Weinig tot geen kansen vanwege spoorwegen, buisleidingen, natuurnetwerk Limburg en aanwezige woningen

Zoekgebied 1

Kansen voor windenergie op de locaties rondom de kruising van de A76 en de N281. Het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg is een aandachtspunt.

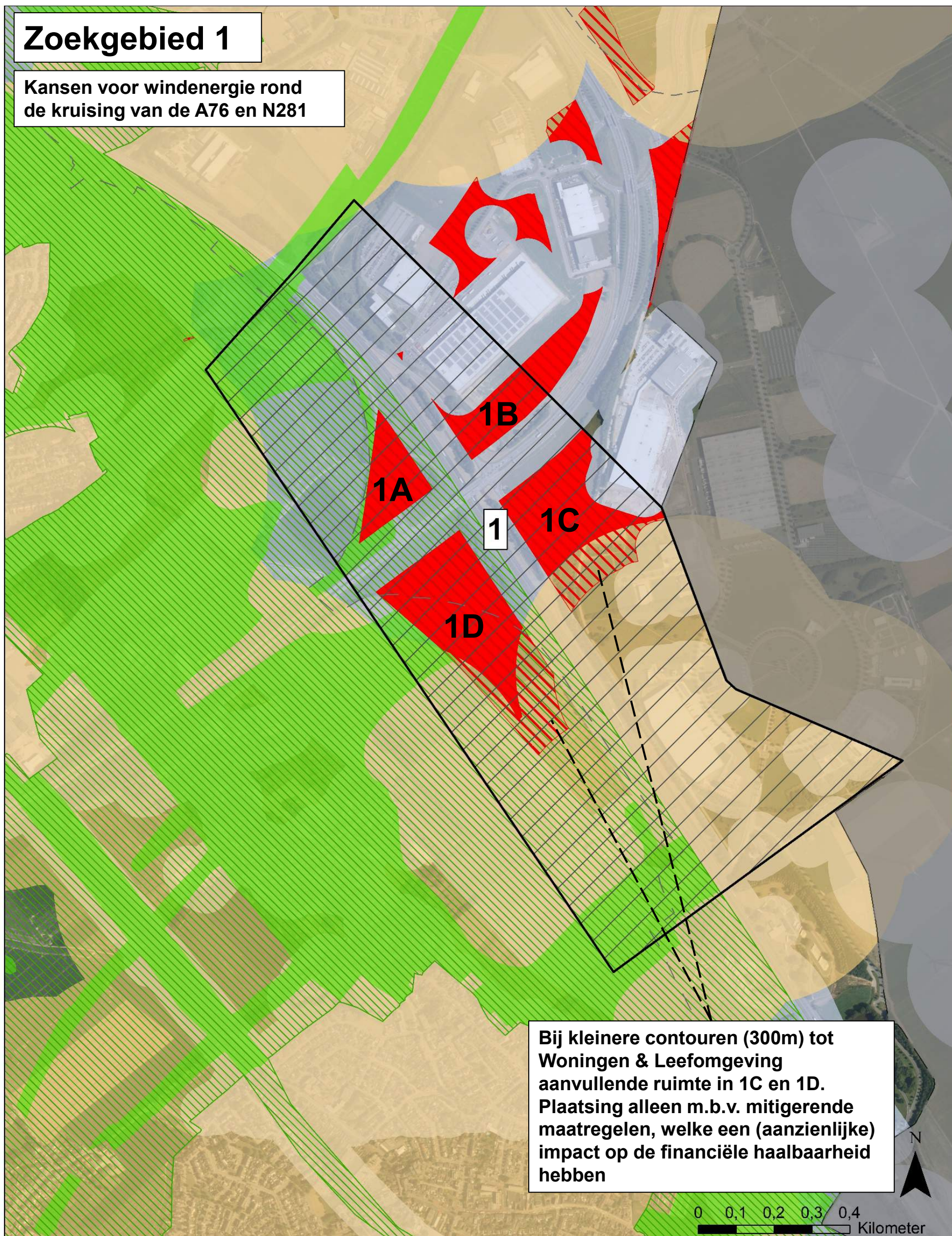

Legenda

- Zoekgebieden
- NNN en N2000
- Nationaal Landschap Zuid-Limburg
- Potentiegebieden
- Woningen & Leefomgeving
- Gemeentegrens
- Externe veiligheid & Infrastructuur

Zoekgebied 1

Kansen voor windenergie rond
de kruising van de A76 en N281

□ Zoekgebied

□ Gemeentegrens

■ Potentiegebieden

▨ Extra potentiegebied bij 300m contour

▨ Nationaal Landschap Zuid-Limburg

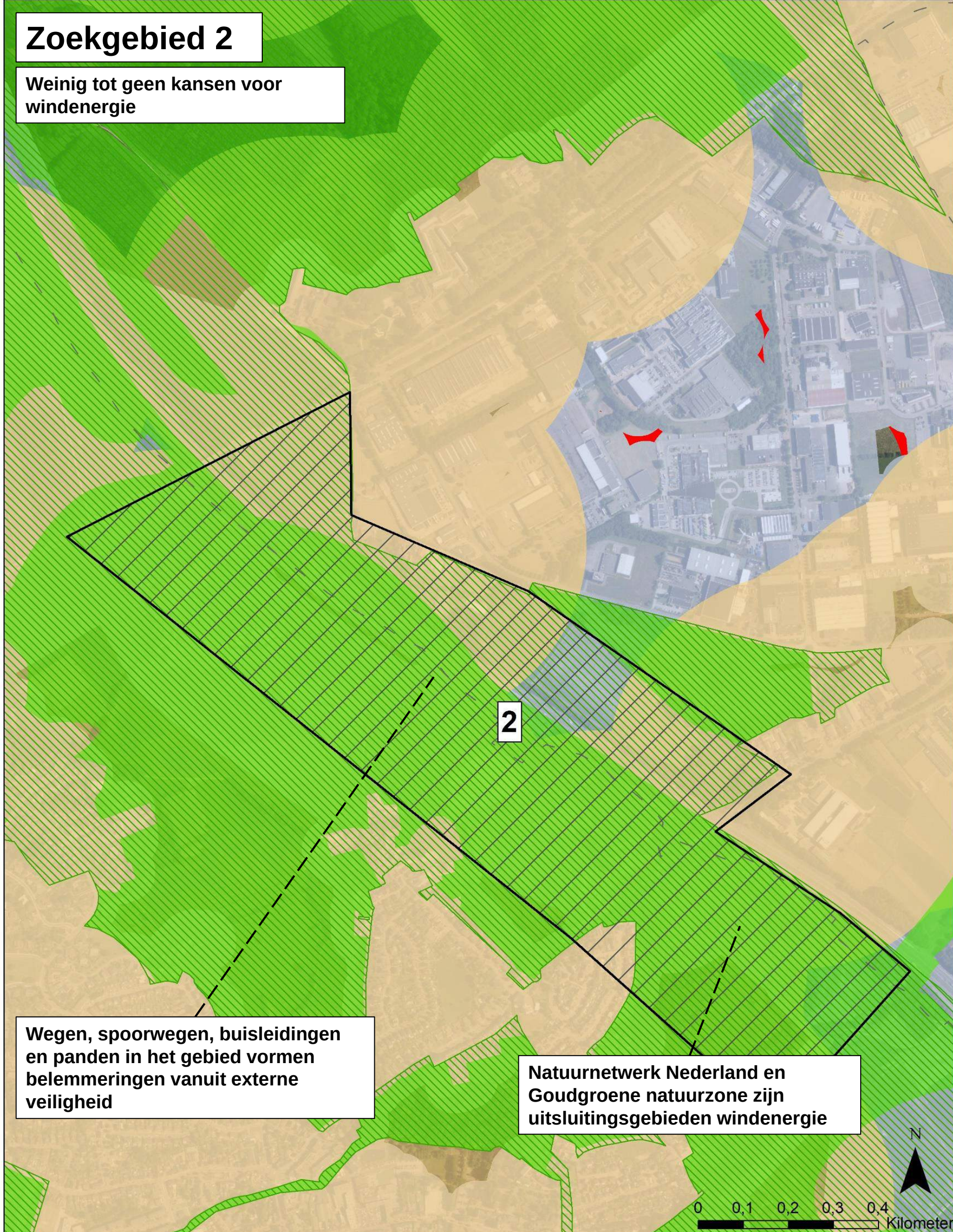
■ NNN en N2000

■ Woningen & Leefomgeving

■ Externe veiligheid & Infrastructuur

Zoekgebied 2

Weinig tot geen kansen voor windenergie

Wegen, spoorwegen, buisleidingen en panden in het gebied vormen belemmeringen vanuit externe veiligheid

Natuurnetwerk Nederland en Goudgroene natuurzone zijn uitsluitingsgebieden windenergie

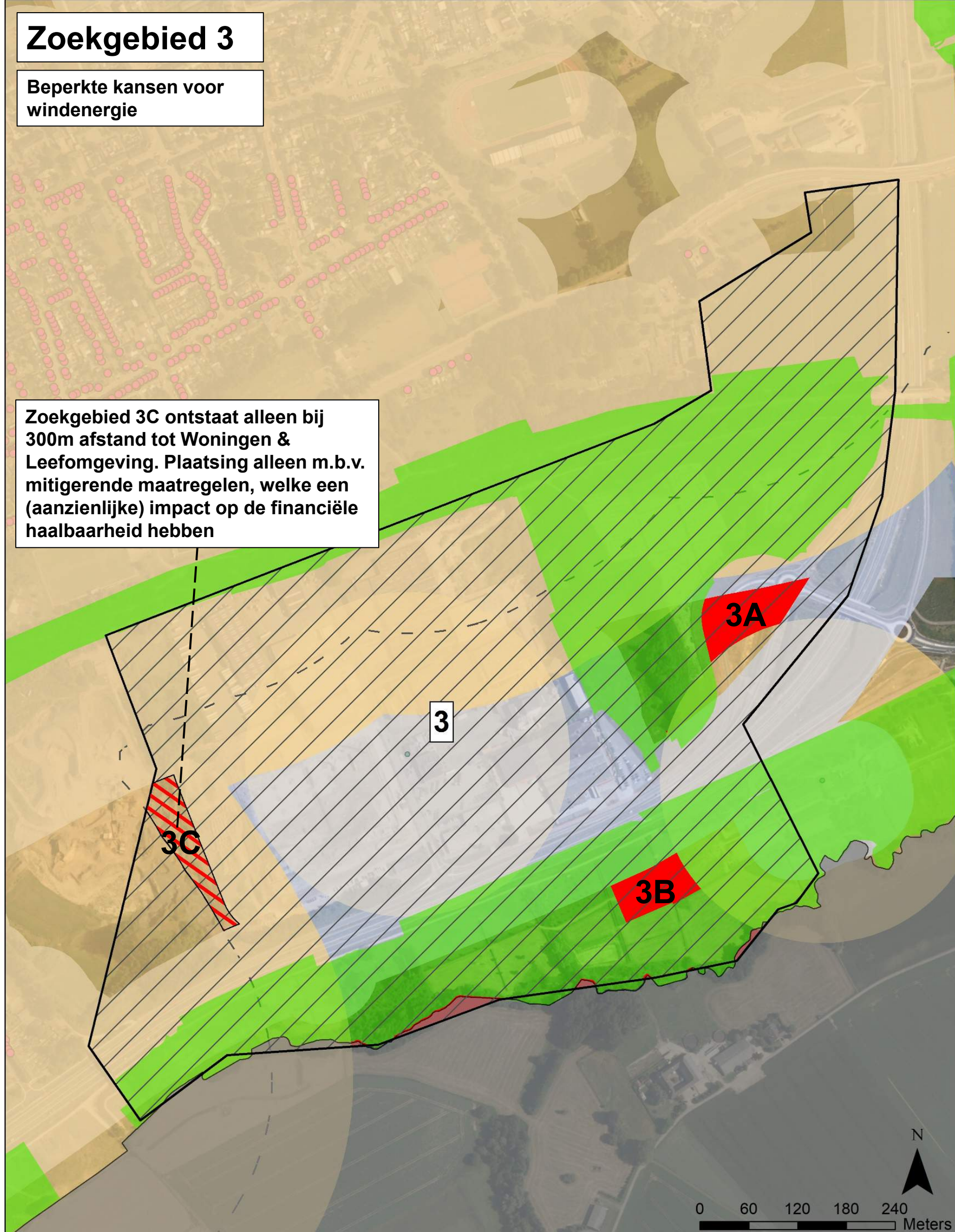
Legenda

- Zoekgebied
- Nationaal Landschap Zuid-Limburg
- Externe veiligheid & Infrastructuur
- Gemeentegrens
- NNN en N2000
- Potentiegebieden
- Woningen & Leefomgeving

Zoekgebied 3

Beperkte kansen voor
windenergie

Zoekgebied 3C ontstaat alleen bij
300m afstand tot Woningen &
Leefomgeving. Plaatsing alleen m.b.v.
mitigerende maatregelen, welke een
(aanzienlijke) impact op de financiële
haalbaarheid hebben

Zoekgebied

Potentiegebieden

Extra potentiegebied bij 300m contour

NNN en N2000

Woningen & Leefomgeving (300 meter)

Woningen & Leefomgeving

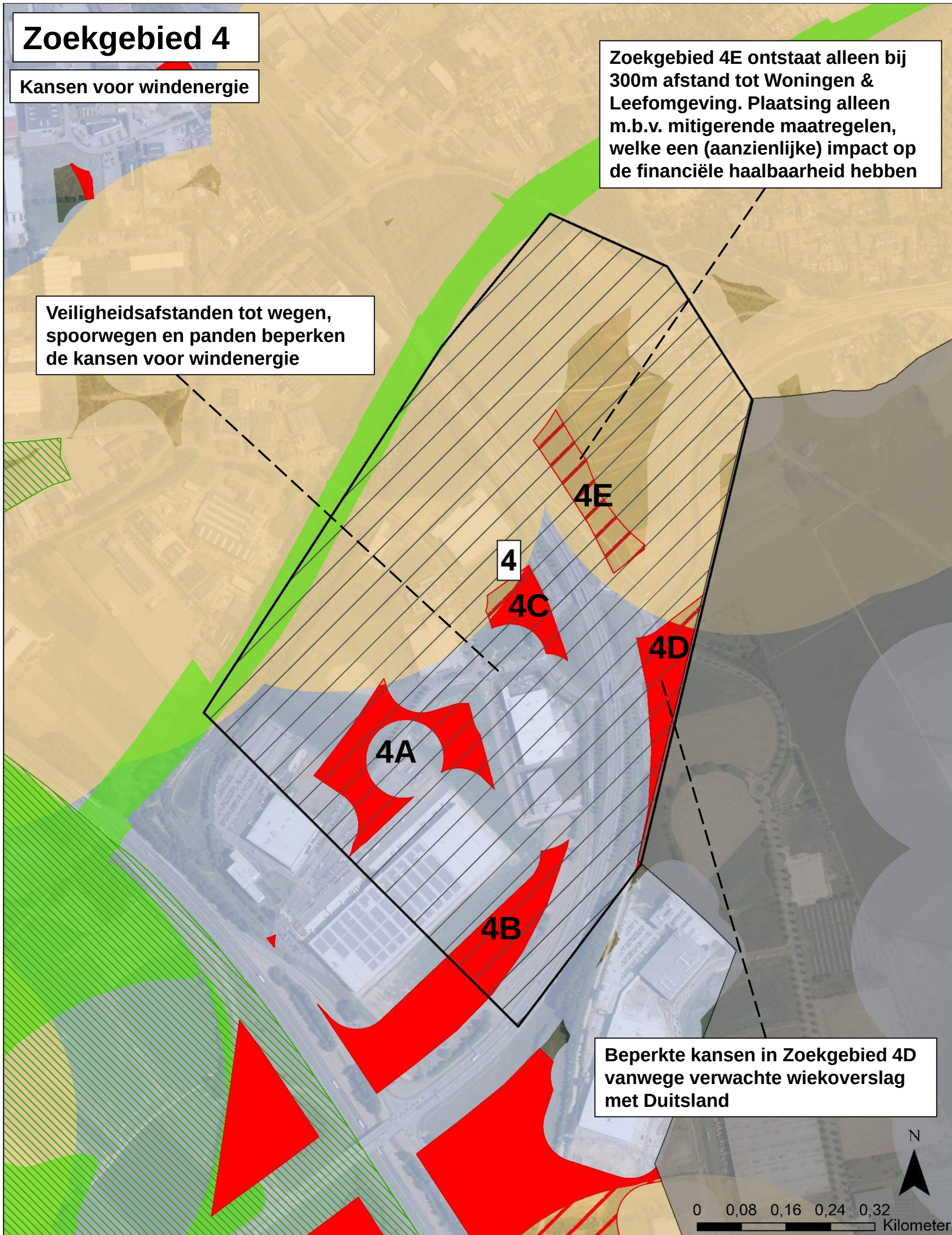
Externe veiligheid & Infrastructuur

Zoekgebied 4

Kansen voor windenergie

Zoekgebied 4E ontstaat alleen bij 300m afstand tot Woningen & Leefomgeving. Plaatsing alleen m.b.v. mitigerende maatregelen, welke een (aanzienlijke) impact op de financiële haalbaarheid hebben

Veiligheidsafstanden tot wegen, spoorwegen en panden beperken de kansen voor windenergie

Beperkte kansen in Zoekgebied 4D vanwege verwachte wiekoverslag met Duitsland

Legenda

Zoekgebied

Extra potentiegebied bij 300m contour

Potentiegebieden

Nationaal Landschap Zuid-Limburg

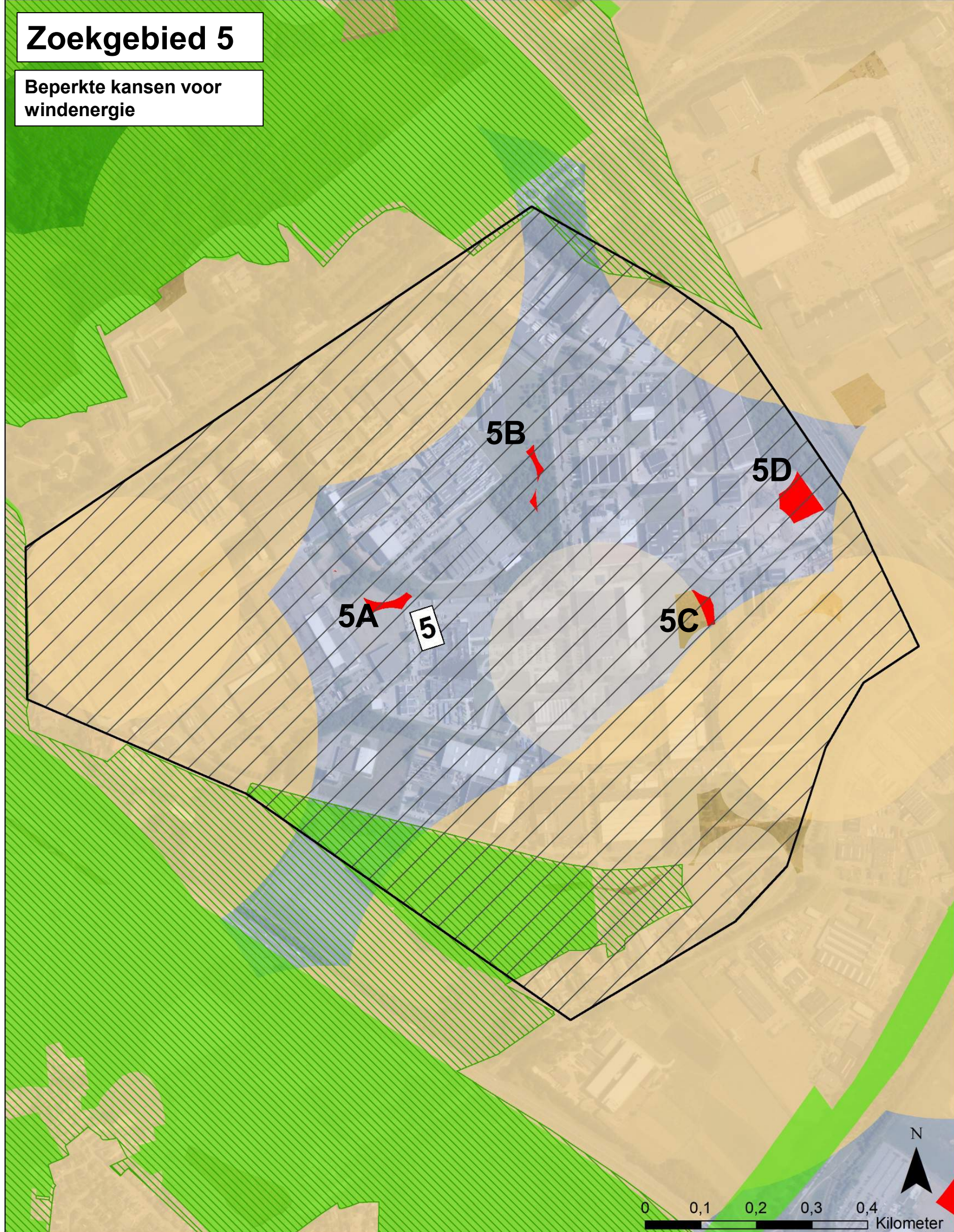
NNN en N2000

Externe veiligheid & Infrastructuur

Woningen & Leefomgeving

Zoekgebied 5

Beperkte kansen voor
windenergie

Legenda

Zoekgebied

Potentiegebieden

Nationaal Landschap Zuid-Limburg

NNN en N2000

Externe veiligheid & Infrastructuur

Woningen & Leefomgeving

Zoekgebied 6

Weinig tot geen kansen voor windenergie

Kleine afstand tot woningen vormt grote belemmering voor windenergie

Aanwezigheid van (snel)wegen, buisleidingen en panden in het gebied vormen belemmeringen in het kader van externe veiligheid

Legenda

 Zoekgebied

 Potentiegebieden

 Nationaal Landschap Zuid-Limburg

 NNN en N2000

 Externe veiligheid & Infrastructuur

 Woningen & Leefomgeving

Bijlage: Nadere uitgangspunten aanvullend op het RAK

Categorie	RAK <i>(in cursief en vet de voorgestelde aanvullingen op het RAK)</i>
Goede ruimtelijke ordening	1. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de uitgangspunten van een “goede ruimtelijke ordening” c.q. “in het belang van de fysieke leefomgeving”. <i>Uit de quick scan Parkstad Zuid is een eerste inzicht gekomen van de potentiegebieden waar de ontwikkeling van windenergie technisch het meest haalbaar lijkt.</i>
Milieu (alle onderzoeken noodzakelijk voor vergunningverlening en onderbouwing goede ruimtelijke ordening) en planschaderisico analyse	2. De initiatiefnemer dient ten minste <i>een-bezonningsstudie</i> , een (slag)schaduwstudie, een externe veiligheidsstudie, een geluid en flora & fauna onderzoek, <i>een uitgebreide beoordeling van mogelijke effecten op eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden, archeologisch onderzoek</i> , en een planschaderisicoanalyse op te stellen ten aanzien van de windmolens.
Landschappelijke inpassing	3. De initiatiefnemer dient een landschapsinrichtingsplan op te stellen met als doel om een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing van de windmolens in het landschap te bewerkstelligen. Het landschapsplan dient te zijn voorzien van een zichtlijnenstudie en een virtuele 3D-maquette die goed inzicht geeft in de visueel ruimtelijke aspecten. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de stedenbouwkundige uitgangspunten voor de toepassing van windenergie in de desbetreffende gemeente.
Anterieure dan wel samenwerkingsovereenkomst	4. Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten met als doel om kostenverhaal op grond van de Wet ruimtelijke ordening anderszins te verzekeren en (mogelijke) planschadekosten te verhalen op de initiatiefnemer.
Procesparticipatie	5. De initiatiefnemer dient in te zetten op actief omgevingsmanagement met als doel om belanghebbenden maximaal te betrekken bij de planvorming c.q. het uitgangspunt met betrekking tot het regionaal/lokaal profijtbeginsel optimaal te behartigen. <i>De initiatiefnemer stelt hiervoor een communicatie- en participatieplan op.</i>
Financiële participatie	6. De initiatiefnemer dient een deel van opbrengsten (€ en kWh) te laten terugvloeien in de gemeenschap. <i>Hij/zij stelt hiervoor een profijtplan op. Hierbij is het streven, conform het klimaatakkoord, 50% lokaal eigendom.</i>
	<i>7. De projecten worden bij voorkeur deels of in zijn geheel coöperatief ontwikkeld.</i>
Grondspectatie voorkomen	8. Grondspectatie moet worden voorkomen.

	9. In het geval van concurrerende projecten geldt dat samenwerking wordt gestimuleerd. De voorkeur gaat uit naar een gezamenlijk plan, maar blijkt samenwerking niet mogelijk dan wordt er gekozen voor het plan dat het beste scoort op vooraf vastgelegde en gecommuniceerde randvoorwaarden (o.a. ruimtelijke inpassing, winstdeling, participatie en communicatie).
	10. Uiteraard zijn de gemeenten – binnen de wettelijke kaders – onder meer gehouden aan de uitgangspunten van gemeentelijk en regionaal beleid.
Uitvoerbaarheid	<i>11. De initiatiefnemer toont de uitvoerbaarheid van het plan aan tenminste op de aspecten: netaansluiting, financieel, grondovereenkomsten.</i>

Begroting fase 2 Windenergie Parkstad Zuid
Oktober 2020

Inhoud	
publicatie/aanbesteding marktverkenning	€ 2.500,00
vergoeding selectie/beoordelingscommissie marktverkenning	€ 25.000,00
Proces	
Extern windcoördinator	€ 60.480,00
Communicatie	
Communicatie - coördinatie en advisering	€ 28.800,00
drukwerk nieuwsbrieven, uitnodigingen e.d.	€ 2.500,00
Bijeenkomsten	€ 8.500,00
Website incl beheer	€ 5.000,00
Onvoorzien	€ 3.000,00
Totale begroting	€ 135.780,00

Ontwerpbesluit

Nr.: 20Rb061

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat in PALET 1 en 2 kaderstellend beleid is vastgesteld voor de energietransitie in Parkstad;
- dat in PALET 3.0 doelstellingen uitgewerkt zijn voor deze energietransitie;
- dat uit een evaluatie van PALET 3.0 blijkt dat bijschakeling noodzakelijk is om de doelstellingen te realiseren.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 20TI055, behorende bij dit besluit; (inclusief nummers punten in beslispunten)
- de beraadslagingen in de raadscommissievergadering GEZ d.d. 2 december 2020

gelet op,

- **programma:** Duurzaamheid
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** PALET 1, 2 en 3.0
- **wetsartikel:**

b e s l u i t :

- 1) Windenergie in Kerkrade onder voorwaarden toe te staan, waarbij in elk geval voldoende draagvlak bij de betrokken ondernemers en burgers wordt gewaarborgd, aangezien de realisatie van windenergie noodzakelijk is om de PALET-doelstellingen, de doelstellingen uit aanstaande RES-opgave en de energietransitie-opgave te realiseren;
- 2) In te stemmen met de voorliggende concept Windvisie en deze als kader gebruiken voor (toekomstige) initiatieven voor windenergie in Kerkrade;
- 3) Kennis genomen te hebben van het initiatief windenergie van bedrijf E-MAX op bedrijventerrein Dentgenbach en E-MAX het project verder te laten uitwerken conform de randvoorwaarden zoals opgenomen in de windvisie;
- 4) Kennis genomen te hebben van de resultaten uit het burgerparticipatieproces/ werksessies Windenergie Parkstad-Zuid van de initiatieffase zoals opgenomen onder punt 3.1;

- 5) Kennis genomen te hebben van de resultaten van de Quicksan technische haalbaarheid Windenergie Parkstad-Zuid zoals opgenomen onder punt 3.2;
- 6) In aanvulling op de Beleidsregel 'Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking' (RAK) nadere uitgangspunten vast te stellen voor fase 2 van het project windenergie Parkstad-Zuid, zoals opgenomen onder punt 3.3.1;
- 7) In te stemmen met de uitgangspunten en randvoorwaarden voor verdere samenwerking tussen de betrokken gemeente voor fase 2, zoals opgenomen onder punt 3.3.2;
- 8) In te stemmen met de procesaanpak voor de marktconsultatie (fase 2), zoals opgenomen onder punt 3.4;
- 9) In te stemmen met het benodigde budget voor procesmiddelen, de voorgestelde verdeling daarvan over de 3 gemeenten en de daartoe benodigde middelen (€ 45.260) te reserveren;

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 16 december 2020.

De voorzitter van de raad,

De griffier,

dr. T.P. Dassen-Housen.

mr. drs. D.G.M.G. Franssen.